

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Сумський державний університет

Науково-навчальний інститут бізнесу, економіки та менеджменту
(повна назва інституту/факультету)

Кафедра економіки, підприємництва та бізнес-адміністрування
(повна назва кафедри)

«До захисту допущено»

Завідувач кафедри

Олександра КАРІНЦЕВА

(підпис) (Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

«15» грудня 2023 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістр

зі спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність,
(код та назва)
освітньо-професійної програми Підприємництво, торгівля та логістика

На тему: «Економічний аналіз логістичних механізмів в малому підприємстві»

Здобувача групи ПТЛ.м - 21

Кошарного Володимира Васильовича

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

(підпис)

Кошарний В.В.

Керівник: асистент, к.е.н., доцент Павло ГРИЦЕНКО

(підпис)

Суми – 2023

**КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ, ПІДПРИЄМНИЦТВА
ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ**

ЗАТВЕРДЖУЮ
**Завідувач кафедри економіки,
підприємництва
та бізнес-адміністрування**
О.І. Карінцева
«24» листопада 2023 р.

ЗАВДАННЯ
до кваліфікаційної роботи магістра

Студента групи ПТЛм.- 21, 2 курсу ННІ БІЕМ
Спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
Освітня програма 8.076.00.12 «Підприємництво, торгівля та логістика»

Кошарний Володимир Васильович
(прізвище, ім'я, по батькові)

Тема індивідуальної роботи: «Економічний аналіз логістичних механізмів в малому підприємстві»

Затверджую наказом по СумДУ № 1443-VI від 12.12.2023 р.

Термін здачі студентом закінченої роботи: 18.12. 2023 р.

Вихідні дані до роботи портфель логістичного забезпечення суб'єкта малого підприємства – "TechTrend".

Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, що підлягають розробленню):

- дослідити сутність та зміст логістичних механізмів в малому підприємстві;
- дослідити і описати аналіз системи логістичного забезпечення в малому підприємстві.;
- проаналізувати вплив аналіз впливу логістичних механізмів на результати діяльності малого підприємства;
- провести аналіз удосконалення системи логістичного забезпечення в малому підприємстві;
- зробити розрахунок ефективності логістичних послуг на прикладі інтернет магазину для TechTrend та за його результатами зробити висновки.

Перелік ілюстрацій:

- слайд 1 «Теоретичні засади по управлінню логістичними системами»
- слайд 2 «Теоретичні основи економічного аналізу логістичних механізмів в малому підприємстві»
- слайд 3 «Практичний аналіз економічного стану логістичних механізмів в малому підприємстві»
- слайд 4 «Шляхи підвищення ефективності логістичних механізмів в малому підприємстві»
- слайд 5 «Економічне обґрунтування привабливості інноваційного підходу в логістиці»

Дата видачі завдання: 24.11.2023 р.

Керівник кваліфікаційної роботи магістра

доц. Гриценко П.В.
(вч. звання, П.І.Б.)

Завдання прийняв(ла) до виконання: 24.11.2023 р.

Анотація

Кваліфікаційна магістерська робота містить 63 сторінок тексту; 3 розділи; 3 рисунки; список використаної літератури містить у собі 59 джерел.

Мета роботи полягає в дослідженні економічного стану логістичних механізмів в малому підприємстві та розробці шляхів їх підвищення ефективності.

Для досягнення цієї мети в роботі були поставлені наступні завдання:

- Розглянути теоретичні основи економічного аналізу логістичних механізмів в малому підприємстві.
- Провести практичний аналіз економічного стану логістичних механізмів в малому підприємстві.
- Розробити шляхи підвищення ефективності логістичних механізмів в малому підприємстві.

У першому розділі роботи розглянуті теоретичні основи економічного аналізу логістичних механізмів в малому підприємстві. Визначено сутність та зміст, класифікація та методи економічного аналізу логістичних механізмів в малому підприємстві.

У другому розділі роботи проведено практичний аналіз економічного стану логістичних механізмів в малому підприємстві. Проаналізована система логістичного забезпечення в малому підприємстві, ефективність логістичних механізмів та їх вплив на результати діяльності малого підприємства.

У третьому розділі роботи розроблені шляхи підвищення ефективності логістичних механізмів в малому підприємстві. Пропонується удосконалити систему логістичного забезпечення в малому підприємстві та розширити застосування інноваційних технологій в логістиці малого підприємства.

У дослідженні були використані наступні методи: опис, пояснення, метод експертних оцінок, планування та моделювання логістичних механізмів, системно-структурний метод.

Ключові слова: логістичні механізми, мале підприємство, аналіз ефективності, логістичне забезпечення, інноваційних технологій в логістиці.

Abstract

The qualifying master's thesis contains 63 pages of text; 3 sections; 3 drawings; the list of used literature includes 59 sources.

The purpose of the work is to study the economic state of logistics mechanisms in small businesses and to develop ways to improve their efficiency.

To achieve this goal, the following tasks were set in the work:

- Consider the theoretical foundations of the economic analysis of logistics mechanisms in small business.
- Conduct a practical analysis of the economic state of logistics mechanisms in small businesses.
- Develop ways to improve the efficiency of logistics mechanisms in small businesses.

In the first chapter of the work, the theoretical foundations of the economic analysis of logistics mechanisms in small business are considered. The essence and content, classification and methods of economic analysis of logistics mechanisms in small business are determined.

In the second part of the work, a practical analysis of the economic state of logistics mechanisms in small businesses is carried out. The system of logistics support in small business, the efficiency of logistics mechanisms and their impact on the results of small business activity are analyzed.

In the third section of the work, ways to improve the efficiency of logistics mechanisms in small businesses are developed. It is proposed to improve the system of logistics support in small business and to expand the use of innovative technologies in small business logistics.

The following methods were used in the research: description, explanation, method of expert evaluations, planning and modeling of logistic mechanisms, system-structural method.

Keywords: logistics mechanisms, small business, efficiency analysis, logistics support, innovative technologies in logistics.

ЗМІСТ

Вступ.....	7
Розділ 1. Теоретичні основи економічного аналізу логістичних механізмів в малому підприємстві	9
1.1. Сутність та зміст логістичних механізмів в малому підприємстві.	9
1.2. Класифікація логістичних механізмів в малому підприємстві.....	14
1.3. Економічний аналіз логістичних механізмів в малому підприємстві .	19
Розділ 2. Практичний аналіз економічного стану логістичних механізмів в малому підприємстві	23
2.1. Аналіз системи логістичного забезпечення в малому підприємстві. ..	23
2.2. Аналіз ефективності логістичних механізмів в малому підприємстві.	28
2.3. Аналіз впливу логістичних механізмів на результати діяльності малого підприємства	36
Розділ 3. Шляхи підвищення ефективності логістичних механізмів в малому підприємстві	42
3.1. Удосконалення системи логістичного забезпечення в малому підприємстві.	42
3.2. Розширення застосування інноваційних технологій в логістиці малого підприємства.	59
Висновки	62
Список використаних джерел	64

ВСТУП

Актуальність теми дослідження обумовлене тим що, мале підприємництво є важливим сектором економіки України. Воно забезпечує значну частину робочих місць, створює нові товари та послуги, і сприяє розвитку конкуренції. Ефективність логістики має важливе значення для успіху малого підприємництва. Логістика забезпечує безперервність і ефективність господарських процесів, що дозволяє підприємствам малого підприємництва мінімізувати витрати, підвищувати якість продукції та послуг, і збільшувати конкурентоспроможність.

Недостатня ефективність логістики в малому підприємстві є проблемою, яка потребує вирішення. Це пов'язано з такими факторами, як:

Нестача фінансових ресурсів

Недостатньо кваліфіковані кадри

Відсутність належного досвіду і знань у сфері логістики

Для вирішення цієї проблеми необхідно провести дослідження економічного стану логістичних механізмів в малому підприємстві. Це дослідження дозволить визначити основні проблеми та розробити шляхи їх вирішення.

Відсутність належного досвіду і знань у сфері логістики

Сучасний стан логістики в малому підприємстві України характеризується наступними особливостями: високою диференціацією підприємств за розміром, галузевою належністю, рівнем розвитку логістики; недостатнім рівнем розвитку логістичної інфраструктури; недостатньою кваліфікацією персоналу; недостатнім використанням інноваційних технологій.

Основними проблемами логістики в малому підприємстві України є: висока вартість логістичних послуг, неефективне управління запасами, несвоєчасність доставки, неякісні логістичні послуги.

Тему економічного аналізу логістичних механізмів в малому підприємстві вивчали такі вчені, як: І. С. Іванов, В. В. Лаврентьев, В. В. Міщенко, О. В. Пінчук.

Основними завданнями дослідження на думку автора є:

- Розглянути теоретичні основи економічного аналізу логістичних механізмів в малому підприємстві
- Проаналізувати сучасний стан логістики в малому підприємстві України
- Визначити основні проблеми ефективності логістичних механізмів в малому підприємстві
- Розробити шляхи підвищення ефективності логістичних механізмів в малому підприємстві

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ ЛОГІСТИЧНИХ МЕХАНІЗМІВ В МАЛОМУ ПІДПРИЄМНИЦТВІ

1.1. Сутність та зміст логістичних механізмів в малому підприємстві.

Сутність логістичних механізмів в малому підприємстві

Логістичний механізм - це сукупність взаємопов'язаних логістичних елементів, які забезпечують виконання логістичних функцій в системі малого підприємства.

Сутність логістичних механізмів в малому підприємстві полягає в тому, що вони забезпечують безперервність і ефективність господарських процесів, що дозволяє підприємствам малого підприємства мінімізувати витрати, підвищувати якість продукції та послуг, і збільшувати конкурентоспроможність.

Зміст логістичних механізмів в малому підприємстві включає в себе такі основні елементи:

Логістичний підхід - це методологія управління, яка розглядає підприємство як єдину систему, в якій всі процеси взаємопов'язані і взаємозалежні.

Логістичний підхід в малому підприємстві дозволяє підприємствам:

- Розуміти взаємозв'язок між різними логістичними процесами;
- Оптимізувати логістичні процеси;
- Покращувати ефективність логістичної діяльності.

Логістичний облік - це система заходів, що забезпечують збирання, обробку та зберігання інформації про логістичні процеси.

Логістичний облік в малому підприємстві дозволяє підприємствам:

- Відслідковувати стан логістичної діяльності;
- Надавати необхідну інформацію для прийняття управлінських рішень;
- Планувати логістичну діяльність.

Логістичне планування - це процес розробки планів логістичної діяльності підприємства.

Логістичне планування в малому підприємстві дозволяє підприємствам:

- Визначити цілі і завдання логістичної діяльності;
- Розробити заходи щодо досягнення цілей логістичної діяльності;
- Забезпечити ефективне використання ресурсів.

Логістичне управління - це процес реалізації логістичних планів.

Логістичне управління в малому підприємстві дозволяє підприємствам:

- Виконувати логістичні плани;
- Реагувати на зміни в зовнішньому середовищі;
- Забезпечувати безперервність логістичної діяльності.

Додаткові аспекти сутності та змісту логістичних механізмів в малому підприємстві

Крім основних елементів, які були розглянуті вище, до сутності та змісту логістичних механізмів в малому підприємстві також можна віднести такі аспекти:

Організаційно-правова форма підприємства. Організаційно-правова форма підприємства впливає на структуру логістичних механізмів. Наприклад, у приватних підприємствах логістичні механізми часто є більш простими, ніж у державних підприємствах.

Галузь діяльності підприємства. Галузь діяльності підприємства також впливає на структуру логістичних механізмів. Наприклад, у підприємствах промисловості логістичні механізми часто є більш складними, ніж у підприємствах торгівлі.

Розмір підприємства. Розмір підприємства впливає на масштаб логістичних механізмів. Наприклад, у великих підприємствах логістичні механізми часто є більш масштабними, ніж у малих підприємствах.

Рівень розвитку логістичної інфраструктури. Рівень розвитку логістичної інфраструктури впливає на можливості використання логістичних механізмів. Наприклад, у країнах з розвиненою логістичною інфраструктурою логістичні механізми можуть бути більш ефективними.

Застосування інноваційних технологій. Застосування інноваційних технологій дозволяє підвищити ефективність логістичних механізмів. Наприклад, використання автоматизованих систем управління логістикою дозволяє підприємствам зменшувати витрати і підвищувати швидкість доставки.

Планування логістики - це розробка стратегії і тактики логістичного менеджменту, визначення цілей і завдань логістичної системи.

Організація логістики - це створення і впровадження логістичної системи, включаючи визначення структури логістичної системи, розробку логістичних процедур і алгоритмів, а також створення логістичної інфраструктури.

Контроль логістики - це систематичний моніторинг і оцінка логістичних процесів, а також вжиття заходів щодо усунення виявлених недоліків.

Логістичний механізм в малому підприємстві має свої особливості, які обумовлені такими факторами, як:

Невеликий розмір підприємства. Малі підприємства, як правило, мають обмежені ресурси, тому вони не можуть дозволити собі складні і дорогі логістичні системи.

Галузь, в якій працює підприємство. Логістичні процеси в різних галузях мають свої особливості. Наприклад, логістика в торгівлі має свої відмінності від логістики в промисловості або в сфері послуг.

Місце розташування підприємства. Розташування підприємства впливає на логістичні витрати. Наприклад, підприємства, розташовані в центрі міста, мають вищі логістичні витрати, ніж підприємства, розташовані на околицях.

Економічний аналіз логістичних механізмів в малому підприємстві передбачає оцінку ефективності цих механізмів з точки зору таких показників, як:

Зниження витрат. Ефективний логістичний механізм повинен дозволяти підприємству знижувати логістичні витрати.

Покращення якості обслуговування. Ефективний логістичний механізм повинен дозволяти підприємству покращувати якість обслуговування своїх клієнтів.

Збільшення конкурентоспроможності. Ефективний логістичний механізм повинен дозволяти підприємству підвищувати свою конкурентоспроможність на ринку.

Для оцінки ефективності логістичних механізмів в малому підприємстві можна використовувати такі методи, як:

Аналіз витрат. Цей метод дозволяє оцінити вплив логістичних витрат на загальні витрати підприємства.

Аналіз ефективності логістичних процесів. Цей метод дозволяє оцінити, наскільки ефективно впроваджені логістичні процеси в підприємстві.

Аналіз конкурентоспроможності. Цей метод дозволяє оцінити, наскільки ефективно логістичний механізм дозволяє підприємству конкурувати на ринку.

Приклад

У США невеликі підприємства часто використовують логістичні послуги третіх сторін (3PL). 3PL-провайдер може надавати широкий спектр логістичних послуг, таких як:

- Складування
- Доставка
- Менеджмент запасів
- Електронна торгівля

Використання 3PL-провайдера дозволяє невеликим підприємствам скористатися перевагами більш масштабної логістичної системи без необхідності вкладати власні кошти в створення інфраструктури.

У Європі невеликі підприємства часто використовують логістичні моделі, засновані на співпраці. Наприклад, кілька невеликих підприємств можуть об'єднатися для спільного використання складу або транспортного парку. Така співпраця дозволяє підприємствам економити на витратах і підвищувати ефективність логістичних процесів.

У Китаї невеликі підприємства часто використовують логістичні технології для підвищення ефективності своїх операцій. Наприклад, вони можуть використовувати системи управління запасами для оптимізації рівня запасів і систем управління доставкою для оптимізації маршрутів доставки.

Розглянемо приклад економічного аналізу логістичних механізмів в малому підприємстві, яке займається торгівлею продуктами харчування. Підприємство має два магазини, розташовані в різних районах міста. Для доставки товарів з складу до магазинів підприємство використовує власний транспорт.

До впровадження логістичного механізму підприємство витратило на доставку товарів 100 тис. грн. на місяць. Після впровадження логістичного механізму витрати на доставку товарів були знижені до 80 тис. грн. на місяць.

Аналіз ефективності логістичного механізму показав, що він дозволив підприємству зменшити логістичні витрати на 20%. Це призвело до зниження загальних витрат підприємства на 1,3%. Крім того, впровадження логістичного механізму дозволило підприємству покращити якість обслуговування своїх клієнтів. Клієнти стали отримувати замовлення швидше і в кращому стані.

Існує безліч різних логістичних механізмів, які можна використовувати в малому підприємстві. Вибір конкретного механізму залежить від таких факторів, як:

- Розмір підприємства
- Галузь, в якій працює підприємство
- Географія
- Фінансові можливості

Підприємствам слід ретельно оцінити свої потреби і можливості перед тим, як вибрати логістичний механізм.

Ефективний логістичний механізм є важливим фактором, який впливає на успіх малого підприємництва. Логістичний механізм повинен дозволяти підприємству знижувати логістичні витрати, покращувати якість обслуговування і підвищувати свою конкурентоспроможність на ринку.

Для оцінки ефективності логістичних механізмів в малому підприємстві можна використовувати такі методи, як аналіз витрат, аналіз ефективності логістичних процесів і аналіз конкурентоспроможності.

1.2. Класифікація логістичних механізмів в малому підприємстві

Класифікація логістичних механізмів в малому підприємстві може проводитися за різними ознаками.

Залежно від рівня управління логістичні механізми в малому підприємстві можна класифікувати на:

- **Функціональні логістичні механізми.** Вони забезпечують виконання окремих логістичних функцій, таких як закупівля, виробництво, зберігання, транспортування, дистрибуція, зворотна логістика.
- **Інтегровані логістичні механізми.** Вони забезпечують взаємодію різних логістичних функцій для досягнення загальних цілей підприємства.

Залежно від масштабу діяльності логістичні механізми в малому підприємстві можна класифікувати на:

1. Логістичні механізми для підприємств з невеликим обсягом виробництва і реалізації. Вони характеризуються відносно простими структурами і процесами, а також використанням обмежених ресурсів.

2. Логістичні механізми для підприємств з середнім обсягом виробництва і реалізації. Вони характеризуються більш складними структурами і процесами, а також використанням більших обсягів ресурсів.
3. Логістичні механізми для підприємств з великим обсягом виробництва і реалізації. Вони характеризуються найбільш складними структурами і процесами, а також використанням найбільших обсягів ресурсів.

Залежно від ступеня автоматизації логістичні механізми в малому підприємстві можна класифікувати на:

- **Неавтоматизовані логістичні механізми.** Вони характеризуються використанням ручної праці для виконання логістичних операцій.
- **Частково автоматизовані логістичні механізми.** Вони використовують деякі автоматизовані технології для виконання логістичних операцій.
- **Автоматизовані логістичні механізми.** Вони використовують автоматизовані технології для виконання всіх логістичних операцій.

Залежно від форми організації логістичні механізми в малому підприємстві можна класифікувати на:

- **Внутрішні логістичні механізми.** Вони реалізуються в рамках одного підприємства.
- **Зовнішні логістичні механізми.** Вони реалізуються за допомогою зовнішніх логістичних провайдерів.

Залежно від географії логістичні механізми в малому підприємстві можна класифікувати на:

1. Логістичні механізми для підприємств, розташованих в одній місцевості.
2. Логістичні механізми для підприємств, розташованих в різних місцевостях.

Залежно від галузі логістичні механізми в малому підприємстві можна класифікувати на:

1. Логістичні механізми для підприємств, що працюють в торгівлі.
2. Логістичні механізми для підприємств, що працюють в промисловості.
3. Логістичні механізми для підприємств, що працюють в сфері послуг.

Залежно від просторового обмеження логістичні системи можуть поділятися на два типи: централізовані та децентралізовані системи[1].

Залежно від функцій логістичні системи можуть включати такі функції, як планування та управління потоками сировини, матеріалів, готової продукції та інформації [2].

За принципами управління: Логістичні системи можуть використовувати різні принципи управління, такі як інтеграція матеріально-технічної забезпечення, виробництва, транспорту, збуту та передачі інформації про пересування товарно-матеріальних цінностей у єдину систему[1].

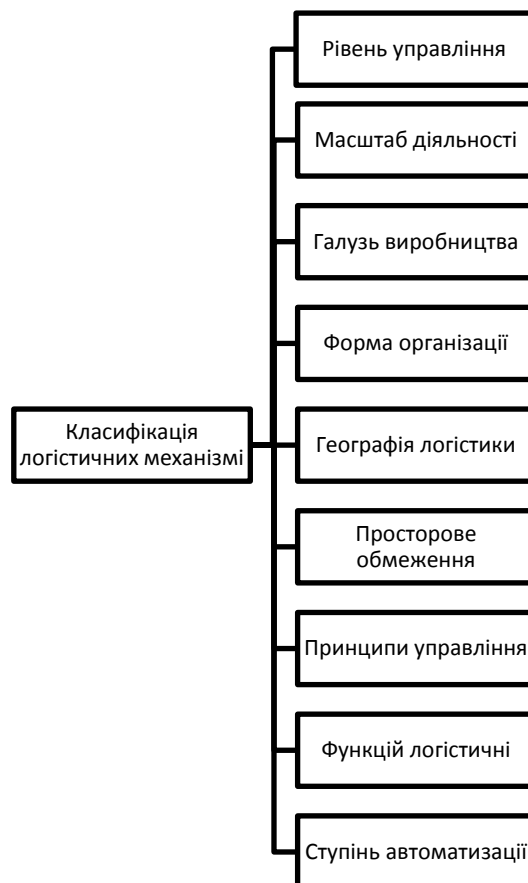

Рис. 1.1 Узагальнена класифікація логістичних механізмів

Класифікація логістичних механізмів за ступенем автоматизації є найбільш важливою для малого підприємництва. Це пов'язано з тим, що

невеликі підприємства, як правило, мають обмежені фінансові можливості, тому вони не можуть дозволити собі використовувати високоавтоматизовані логістичні системи.

У більшості випадків невеликі підприємства використовують частково автоматизовані логістичні механізми. Такі механізми дозволяють підприємствам отримувати деякі переваги від автоматизації, не вкладаючи в неї значних коштів.

Неавтоматизовані логістичні механізми використовують ручну працю для виконання всіх логістичних операцій. Такі механізми є найпростішими і найдешевшими, але вони також є найменш ефективними.

Автоматизовані логістичні механізми використовують автоматизовані технології для виконання всіх логістичних операцій. Такі механізми є найефективнішими, але вони також є найдорожчими.

Підприємствам слід ретельно оцінити свої потреби і можливості перед тим, як вибирати тип логістичного механізму.

Логістика є важливим фактором економічного розвитку будь-якої країни. Вона впливає на ефективність виробництва, розподілу та споживання товарів і послуг. В Україні логістика є однією з найслабших ланок економіки. Це пов'язано з такими факторами, як:

- Недорозвинена інфраструктура. В Україні недостатньо розвинена транспортна інфраструктура, зокрема мережа доріг, залізничних колій та аеропортів. Це ускладнює і удорожує перевезення товарів і послуг.
- Недосконале законодавство. Законодавство в сфері логістики є недосконалим і часто змінюється. Це створює невизначеність для бізнесу і ускладнює розвиток логістичних послуг.
- Недостатня кваліфікація кадрів. В Україні недостатньо кваліфікованих кадрів у сфері логістики. Це ускладнює управління логістичними процесами і знижує їх ефективність.

Існує кілька способів поліпшення логістичних механізмів в Україні. Ось декілька можливих напрямків:

- **Розвиток інфраструктури:** Для покращення логістичних послуг в Україні необхідно розвивати транспортну інфраструктуру, зокрема, будувати нові дороги, залізниці, аеропорти та морські порти[3].
- **Використання сучасних технологій:** Впровадження сучасних технологій у логістичні процеси може допомогти зменшити витрати та покращити ефективність. Наприклад, використання систем автоматизації складських процесів, GPS-моніторингу транспорту та інших інноваційних рішень[1].
- **Підвищення кваліфікації фахівців:** Навчання та підвищення кваліфікації фахівців у галузі логістики може допомогти покращити якість логістичних послуг та забезпечити ефективність логістичних процесів[5].
- **Розвиток логістичних мереж:** Створення логістичних мереж та партнерств між підприємствами може допомогти зменшити витрати на логістику та покращити ефективність логістичних процесів[6].

Крім того, для поліпшення логістичних механізмів в Україні можна використовувати такі заходи:

- **Запровадження логістичних стандартів.** Необхідно запровадити логістичні стандарти, які б уніфікували логістичні процеси і зробили їх більш ефективними.
- **Співпраця з міжнародними логістичними компаніями.** Необхідно співпрацювати з міжнародними логістичними компаніями, які мають досвід і технології, що можуть бути використані в Україні.
- **Інвестування в логістичні технології.** Необхідно інвестувати в логістичні технології, які можуть підвищити ефективність логістичних процесів.

Впровадження таких заходів дозволить поліпшити логістичні механізми в Україні і зробити їх більш ефективними [21,22,23,25,26,27,28,

30,33,34,36,38,40,41,45,48,52,55,56]. Це матиме позитивний вплив на економіку країни, підвищивши її конкурентоспроможність.

Наприклад такі конкретні заходи, можна вжити для поліпшення логістичних механізмів в Україні:

- Запровадження системи електронного документообігу в логістиці. Це дозволить скоротити час і витрати на оформлення документів, а також підвищити прозорість логістичних процесів.
- Розвиток електронної комерції. Електронна комерція дозволяє скоротити витрати на логістику, оскільки дозволяє здійснювати продаж і доставку товарів без необхідності створення фізичної точки продажу.
- Впровадження системи управління запасами. Система управління запасами дозволяє оптимізувати рівень запасів, що дозволяє заощадити кошти на зберігання товарів.
- Впровадження системи управління транспортуванням. Система управління транспортуванням дозволяє оптимізувати маршрути доставки, що дозволяє заощадити кошти на перевезення.

Впровадження такого роду інновацій дозволить підвищити ефективність логістичних процесів в Україні і зробити їх більш конкурентоспроможними [24,31,32,37,39,42,43,44,46-51,52-54,57-59].

Ця класифікація може служити основою для подальшого детального аналізу логістичних механізмів в малому підприємстві України та допоможе висвітлити різноманіття та особливості їх впровадження в поданій роботі автора.

1.3. Економічний аналіз логістичних механізмів в малому підприємстві

Логістичні механізми в малому підприємстві мають важливий економічний вплив. Вони впливають на такі показники, як:

- **Витрати.** Логістичні витрати є однією з основних статей витрат підприємства. Ефективне управління логістикою дозволяє знизити логістичні витрати і підвищити прибуток підприємства.
 - **Якість обслуговування.** Логістичні механізми впливають на якість обслуговування клієнтів. Ефективне управління логістикою дозволяє забезпечити своєчасну і якісну доставку товарів і послуг клієнтам, що підвищує їхню задоволеність і лояльність.
 - **Конкурентоспроможність.** Ефективне управління логістикою дозволяє підприємству підвищити свою конкурентоспроможність. Це досягається за рахунок зниження витрат, підвищення якості обслуговування клієнтів і скорочення часу доставки товарів і послуг.
- Для економічного аналізу можна використовувати такі показники:
- **Вартість логістичних послуг.** Цей показник відображає загальні витрати підприємства на логістичні послуги. (Розрахунок загальних витрат на логістику, включаючи транспортування, складування, обробку та управління запасами.)
 - **Вартість логістичних операцій.** Цей показник відображає витрати підприємства на виконання окремих логістичних операцій, таких як закупівля, виробництво, зберігання, транспортування, дистрибуція, зворотна логістика.
 - **Вартість логістичних витрат на одиницю продукції.** Цей показник відображає витрати підприємства на логістику в розрахунку на одиницю продукції.
 - **Вплив логістики на прибуток підприємства.** Цей показник відображає вплив логістики на прибуток підприємства.

Для оцінки економічного впливу логістичних механізмів можна використовувати такі методи:

Аналіз витрат. Цей метод дозволяє визначити, які логістичні витрати можна скоротити або уникнути за рахунок впровадження більш ефективних логістичних механізмів.

Аналіз ефективності логістичних операцій. Цей метод дозволяє визначити, які логістичні операції можна оптимізувати за рахунок впровадження більш ефективних логістичних технологій.

Аналіз впливу логістики на прибуток підприємства. Цей метод дозволяє визначити, як впровадження більш ефективних логістичних механізмів може вплинути на прибуток підприємства.

Економічний аналіз логістичних механізмів дозволяє підприємствам приймати ефективні рішення щодо вибору логістичного механізму, а також щодо вдосконалення логістичних процесів.

Логістичні механізми впливають також і на сталість підприємства, і включають такі аспекти:

1. Енергоефективність. Ціль економічного аналізу повинна бути зменшення витрат на енергію та зниження екологічного впливу транспортних та складських процесів[3].

2. Оптимізація транспортних маршрутів : Оптимізація маршрутів та розкладу може допомогти зменшити витрати на транспорт, знизити екологічний вплив та підвищити ефективність логістичних процесів[3].

3. Використання екологічної упаковки: Використання екологічної упаковки може допомогти зменшити витрати на упаковку та знизити екологічний вплив логістичних процесів[3].

- 4.Інтеграція з іншими підсистемами: Економічний аналіз логістичних механізмів повинно включати інтеграцію з іншими підсистемами, такими як фінансовий аналіз, маркетинг та інформаційні технології, для забезпечення глобальної ефективності[8].

Економічний аналіз логістичних механізмів дозволяє підприємствам оцінити їхній вплив на витрати, якість обслуговування клієнтів і конкурентоспроможність. Цей аналіз дозволяє підприємствам приймати

ефективні рішення щодо вибору логістичного механізму, а також щодо вдосконалення логістичних процесів.

Ось деякі конкретні приклади того, як економічний аналіз логістичних механізмів може бути використаний в малому підприємстві:

Підприємство може використовувати економічний аналіз для визначення того, чи вигідно йому використовувати власний склад або скористатися послугами логістичної компанії.

Підприємство може використовувати економічний аналіз для визначення того, чи вигідно йому використовувати власний транспорт або скористатися послугами транспортної компанії.

Підприємство може використовувати економічний аналіз для визначення того, чи вигідно йому використовувати систему управління запасами.

Економічний аналіз логістичних механізмів є важливим інструментом, який може допомогти малим підприємствам підвищити свою ефективність і конкурентоспроможність.

РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНИЙ АНАЛІЗ ЕКОНОМІЧНОГО СТАНУ ЛОГІСТИЧНИХ МЕХАНІЗМІВ В МАЛОМУ ПІДПРИЄМНИЦТВІ

2.1. Аналіз системи логістичного забезпечення в малому підприємстві.

Аналіз системи логістичного забезпечення допомагає виявити сильні та слабкі сторони, визначити можливості для впровадження поліпшень та забезпечити оптимальну ефективність всієї логістичної системи малого підприємства.

Аналіз системи логістичного забезпечення в малому підприємстві передбачає вивчення таких аспектів:

Мета і завдання логістичного забезпечення. Мета логістичного забезпечення полягає в забезпеченні ефективного виконання логістичних функцій, таких як закупівля, виробництво, зберігання, транспортування, дистрибуція, зворотна логістика. Завдання логістичного забезпечення визначаються відповідно до його мети.

Структура логістичного забезпечення. Структура логістичного забезпечення відображає взаємозв'язок між окремими логістичними функціями та процесами.

Технології логістичного забезпечення. Технології логістичного забезпечення включають в себе методи, прийоми і засоби, які використовуються для виконання логістичних функцій та процесів.

Логістичний персонал. Логістичний персонал є важливим елементом системи логістичного забезпечення. Він забезпечує виконання логістичних функцій та процесів.

Мета і завдання логістичного забезпечення

Мета логістичного забезпечення полягає в забезпеченні ефективного виконання логістичних функцій, таких як закупівля, виробництво, зберігання, транспортування, дистрибуція, зворотна логістика.

Завдання логістичного забезпечення в малому підприємстві можна визначити наступним чином: забезпечення безперервності логістичних

процесів, забезпечення оптимального рівня логістичних витрат, забезпечення високої якості логістичних послуг, забезпечення задоволення потреб клієнтів.

Структура логістичного забезпечення

Структура логістичного забезпечення в малому підприємстві зазвичай є досить простою і включає в себе наступні логістичні функції:

1. Закупівля. Ця функція передбачає забезпечення підприємства необхідними матеріалами, сировиною, комплектуючими, а також товарами для перепродажу.
2. Виробництво. Ця функція передбачає перетворення матеріалів, сировини, комплектуючих у готову продукцію або надання послуг.
3. Складування. Ця функція передбачає зберігання матеріалів, сировини, комплектуючих, готової продукції або товарів для перепродажу.
4. Транспортування. Ця функція передбачає переміщення матеріалів, сировини, комплектуючих, готової продукції або товарів для перепродажу від постачальників до підприємства, а також від підприємства до споживачів.
5. Дистрибуція. Ця функція передбачає доставку готової продукції або товарів для перепродажу споживачам.

Технології логістичного забезпечення

Технології логістичного забезпечення в малому підприємстві зазвичай є досить простими і включають в себе наступні методи, прийоми і засоби:

1. Ручне управління. Цей метод управління логістичними процесами передбачає використання традиційних методів і прийомів, таких як паперовий документообіг, ручне сортування товарів, ручне навантаження і розвантаження транспорту.
2. Електронний документообіг. Цей метод управління логістичними процесами передбачає використання електронних документів, таких як електронні накладні, електронні замовлення, електронні договори.

Електронний документообіг дозволяє автоматизувати логістичні процеси і підвищити їхню ефективність.

3. Системи управління запасами. Ці системи дозволяють підприємствам контролювати рівень запасів товарів і матеріалів. Системи управління запасами дозволяють підприємствам зменшити витрати на запаси і підвищити рівень обслуговування клієнтів.
4. Системи управління транспортом. Ці системи дозволяють підприємствам оптимізувати маршрути доставки товарів і матеріалів. Системи управління транспортом дозволяють підприємствам зменшити витрати на транспортування і підвищити рівень обслуговування клієнтів.

Логістичний персонал

Логістичний персонал в малому підприємстві зазвичай представлений невеликою групою фахівців, які відповідають за виконання логістичних функцій.

Аналіз системи логістичного забезпечення в малому підприємстві може бути проведений за допомогою різних методів та інструментів, які допомагають виявити проблеми та розробляти рішення для оптимізації логістичних процесів. Ось деякі ключові етапи аналізу:

1. Самоаналіз: Внутрішній аналіз підприємства, який включає оцінку ефективності логістичних систем, виявлення проблем та вироблення рішень для їх вирішення[9].

2. SWOT-аналіз: Стратегічний аналіз, який допомагає виявити сильні та слабкі сторони підприємства, а також можливості та загрози[9].

3. Модель організаційно-економічного механізму: Оці модель допомагає зрозуміти взаємодію відділів постачання, збуту та виробничої інфраструктури, які становлять інтегровану виробничу систему та безпосередньо впливають на формування конкурентних переваг підприємства[9].

4. Організація ефективної логістичної діяльності: Включає довгострокові цілі підприємства, збільшення потенціалу підприємства,

налагодження механізмів функціонування матеріальних, транспортних та інформаційних потоків, поліпшити стійкість та конкурентоспроможність компанії[5].

5. Систематизація методів та показників оцінки логістичної діяльності: Включає використання різних методів та показників для оцінки ефективності логістичних процесів та виявлення проблем[10].

Для прикладу можна розглянути аналіз системи логістичного забезпечення в такому малому підприємстві, як:

Малий магазин

Малий магазин, що торгує одягом, має наступну структуру логістичного забезпечення:

Закупівля товарів. Магазин заповує товари у оптових постачальників.

Складування товарів. Магазин має невеликий склад, на якому зберігаються товари, які не є в наявності в торговому залі.

Транспортування товарів до точки продажу. Магазин доставляє товари від постачальників до складу власним транспортом.

Технології логістичного забезпечення, які використовує магазин, є досить простими:

Ручне управління. Магазин використовує паперовий документообіг, ручне сортування товарів, ручне навантаження і розвантаження транспорту.

Електронний документообіг. Магазин використовує електронні накладні для оформлення закупівель у постачальників.

Мале виробництво

Мале виробництво, що виготовляє меблі, має наступну структуру логістичного забезпечення:

Закупівля матеріалів. Виробництво заповує матеріали, такі як деревина, метал, фурнітура, у постачальників.

Складування матеріалів. Виробництво має невеликий склад, на якому зберігаються матеріали, які не використовуються в поточному виробництві.

Виробництво готової продукції. Виробництво переробляє матеріали у готову продукцію.

Транспортування готової продукції до споживачів. Виробництво доставляє готову продукцію своїм клієнтам власним транспортом.

Технології логістичного забезпечення, які використовує виробництво, є дещо складнішими, ніж у магазину:

Ручне управління. Виробництво використовує паперовий документообіг, ручне сортування матеріалів, ручне навантаження і розвантаження транспорту.

Електронний документообіг. Виробництво використовує електронні накладні для оформлення закупівель у постачальників.

Системи управління запасами. Виробництво використовує систему управління запасами для контролю рівня запасів матеріалів.

Мала компанія, що надає послуги

Мала компанія, що надає послуги з ремонту автомобілів, має наступну структуру логістичного забезпечення:

Забезпечення необхідних ресурсів для надання послуг. Компанія закуповує запчастини, матеріали, інструменти у постачальників.

Надання послуг споживачам. Компанія надає послуги з ремонту автомобілів споживачам.

Технології логістичного забезпечення, які використовує компанія, є досить простими:

Ручне управління. Компанія використовує паперовий документообіг для оформлення закупівель у постачальників.

Ці приклади показують, що структура і технології логістичного забезпечення в малому підприємстві можуть бути різними, залежно від виду діяльності підприємства, його розміру, а також інших факторів.

Аналіз системи логістичного забезпечення в малому підприємстві дозволяє підприємствам оцінити ефективність їхньої логістичної діяльності. Цей аналіз дозволяє підприємствам приймати ефективні рішення щодо

вибору логістичного механізму, а також щодо вдосконалення логістичних процесів.

2.2. Аналіз ефективності логістичних механізмів в малому підприємстві.

Аналіз ефективності логістичних механізмів в малому підприємстві дозволяє виявити проблеми і недоліки, які необхідно усунути для підвищення конкурентоспроможності підприємства. Автор хоче розглянути ефективність логістичних механізмів в малому підприємстві з точки зору таких показників, як вартість логістичних послуг, якість обслуговування клієнтів і конкурентоспроможність підприємства.

Для аналізу ефективності логістичних механізмів в малому підприємстві можна використовувати різні підходи та методи. Один з можливих підходів - це внутрішній аналіз логістичної системи компанії та структури витрат. Цей аналіз дозволяє виявити значні частки витрат, такі як списання палива, та ідентифікувати можливі шляхи оптимізації витрат[10].

Крім того, важливим є аналіз комплексу маркетингу та логістичного забезпечення підприємства. Цей аналіз дозволяє виявити фактори впливу та резерви зростання логістичної діяльності підприємства, а також систематизувати методи та показники оцінки логістичної діяльності[12].

Для того щоб детальніше аналізувати ефективність необхідно використовувати інші методи, наприклад SWOT-аналіз, аналіз фінансового стану, порівняльний аналіз, тощо.

Ефективність логістичних механізмів в малому підприємстві можна оцінити за такими показниками:

Вартість логістичних послуг. Цей показник відображає витрати, які підприємство несе на виконання логістичних функцій.

Якість обслуговування клієнтів. Цей показник відображає рівень задоволення потреб клієнтів у логістичних послугах.

Конкурентоспроможність підприємства. Цей показник відображає здатність підприємства конкурувати на ринку завдяки ефективності логістичних процесів.

Вартість логістичних послуг

Вартість логістичних послуг в малому підприємстві зазвичай є відносно високою, оскільки малі підприємства, як правило, мають обмежені фінансові можливості. Це пов'язано з тим, що малі підприємства не можуть використовувати масштабні економіки, які доступні великим підприємствам.

Для зниження вартості логістичних послуг малі підприємства можуть використовувати такі заходи:

- Оптимізація логістичних процесів. Це передбачає впровадження нових методів і технологій, які дозволяють підвищити ефективність логістичних процесів.
- Співпраця з іншими підприємствами. Малі підприємства можуть співпрацювати з іншими підприємствами, наприклад, з логістичними операторами, для спільного виконання логістичних функцій.

Якість обслуговування клієнтів

Якість обслуговування клієнтів в малому підприємстві є важливим фактором, який впливає на конкурентоспроможність підприємства. Малі підприємства, як правило, мають більш тісні відносини з клієнтами, ніж великі підприємства. Це дозволяє їм краще розуміти потреби клієнтів і надавати їм більш якісні логістичні послуги.

Для підвищення якості обслуговування клієнтів малі підприємства можуть використовувати такі заходи:

- Впровадження системи управління відносинами з клієнтами (CRM). CRM-система дозволяє підприємствам збирати та аналізувати інформацію про клієнтів, що дозволяє краще зрозуміти їхні потреби та запити.

- Впровадження системи обробки замовлень. Система обробки замовлень дозволяє підприємствам швидко та точно обробляти замовлення клієнтів.

- Впровадження системи відстеження вантажів. Система відстеження вантажів дозволяє підприємствам інформувати клієнтів про статус їхніх замовлень.

Конкурентоспроможність підприємства

Конкурентоспроможність підприємства в умовах сучасного ринку визначається, в тому числі, і ефективністю його логістичних процесів. Малі підприємства, які мають ефективні логістичні механізми, можуть конкурувати з великими підприємствами, пропонуючи своїм клієнтам більш якісні та доступні логістичні послуги.

Для підвищення конкурентоспроможності в малому підприємстві важливо постійно аналізувати ефективність логістичних механізмів і впроваджувати заходи щодо їхнього вдосконалення.

Для вдосконалення логістичних механізмів в малому підприємстві можна використовувати такі рекомендації:

- Розробити стратегію логістичного забезпечення. Стратегія логістичного забезпечення повинна визначати основні цілі і завдання логістичної діяльності підприємства, а також методи їхнього досягнення.

- Оцінити ефективність логістичних процесів. Оцінка ефективності логістичних процесів дозволяє виявити проблеми і недоліки, які необхідно усунути.

- Впровадити нові методи і технології. Впровадження нових методів і технологій дозволяє підвищити ефективність логістичних процесів.

- Співпрацювати з іншими підприємствами. Співпраця з іншими підприємствами дозволяє малі підприємствам отримувати доступ до ресурсів і можливостей, які вони не можуть забезпечити самостійно.

Виконання цих рекомендацій допоможе малим підприємствам підвищити ефективність логістичної діяльності та конкурентоспроможність на ринку.

Оцінка ефективності логістичних механізмів в малому підприємстві передбачає використання таких методів:

Аналітичний метод. Цей метод передбачає аналіз фінансових показників логістичної діяльності підприємства.

Економіко-математичний метод. Цей метод передбачає використання економіко-математичних моделей для оцінки ефективності логістичних процесів.

Експериментальний метод. Цей метод передбачає проведення експериментів для оцінки ефективності різних варіантів логістичних рішень.

Аналітичний метод

Аналітичний метод є найбільш поширеним методом оцінки ефективності логістичних механізмів. Цей метод передбачає аналіз таких фінансових показників, як:

Вартість логістичних послуг. Цей показник відображає витрати, які підприємство несе на виконання логістичних функцій.

Прибуток від логістичної діяльності. Цей показник відображає доходи, які підприємство отримує від логістичної діяльності.

Рентабельність логістичної діяльності. Цей показник відображає співвідношення прибутку від логістичної діяльності до витрат на її виконання.

Економіко-математичний метод

Економіко-математичний метод дозволяє оцінити ефективність логістичних процесів з більшою точністю, ніж аналітичний метод. Цей метод передбачає використання таких економіко-математичних моделей, як:

Моделі оптимізації логістичних процесів. Ці моделі дозволяють знайти найбільш ефективний варіант виконання логістичних процесів.

Моделі прогнозування логістичних витрат. Ці моделі дозволяють прогнозувати майбутні логістичні витрати.

Експериментальний метод

Експериментальний метод дозволяє оцінити ефективність різних варіантів логістичних рішень в реальних умовах. Цей метод передбачає проведення експериментів, в яких різні варіанти логістичних рішень впроваджуються на підприємстві і їхня ефективність оцінюється за допомогою аналітичного або економіко-математичного методу.

Вибір методу оцінки ефективності логістичних механізмів залежить від таких факторів, як:

Цілі оцінки. Якщо метою оцінки є загальне уявлення про ефективність логістичної діяльності підприємства, то можна використовувати аналітичний метод. Якщо метою оцінки є більш точний аналіз ефективності логістичних процесів, то можна використовувати економіко-математичний або експериментальний метод.

Доступність інформації. Для використання економіко-математичного або експериментального методу необхідна наявність певної інформації, яка може бути недоступною для малого підприємства.

Фінансові можливості. Впровадження експериментального методу може вимагати значних фінансових витрат.

Для підвищення ефективності методичного забезпечення оцінки ефективності логістичних механізмів в малому підприємстві можна використовувати такі рекомендації:

Розробити методичні рекомендації з оцінки ефективності логістичних механізмів. Ці рекомендації повинні містити опис методів оцінки, їхні переваги та недоліки, а також практичні приклади їхнього застосування.

Створити базу даних для зберігання інформації про ефективність логістичних механізмів. Ця база даних може використовуватися для порівняння ефективності логістичної діяльності різних підприємств, а також для розробки рекомендацій щодо її вдосконалення.

Співпрацювати з науковими установами. Співпраця з науковими установами дозволяє отримати доступ до сучасних методів оцінки ефективності логістичних механізмів.

Нижче наведена, на думку автора ефективна схема - алгоритм аналізу ефективності логістичних механізмів для визначення того, наскільки ефективно вони використовуються для досягнення бізнес-цілей.

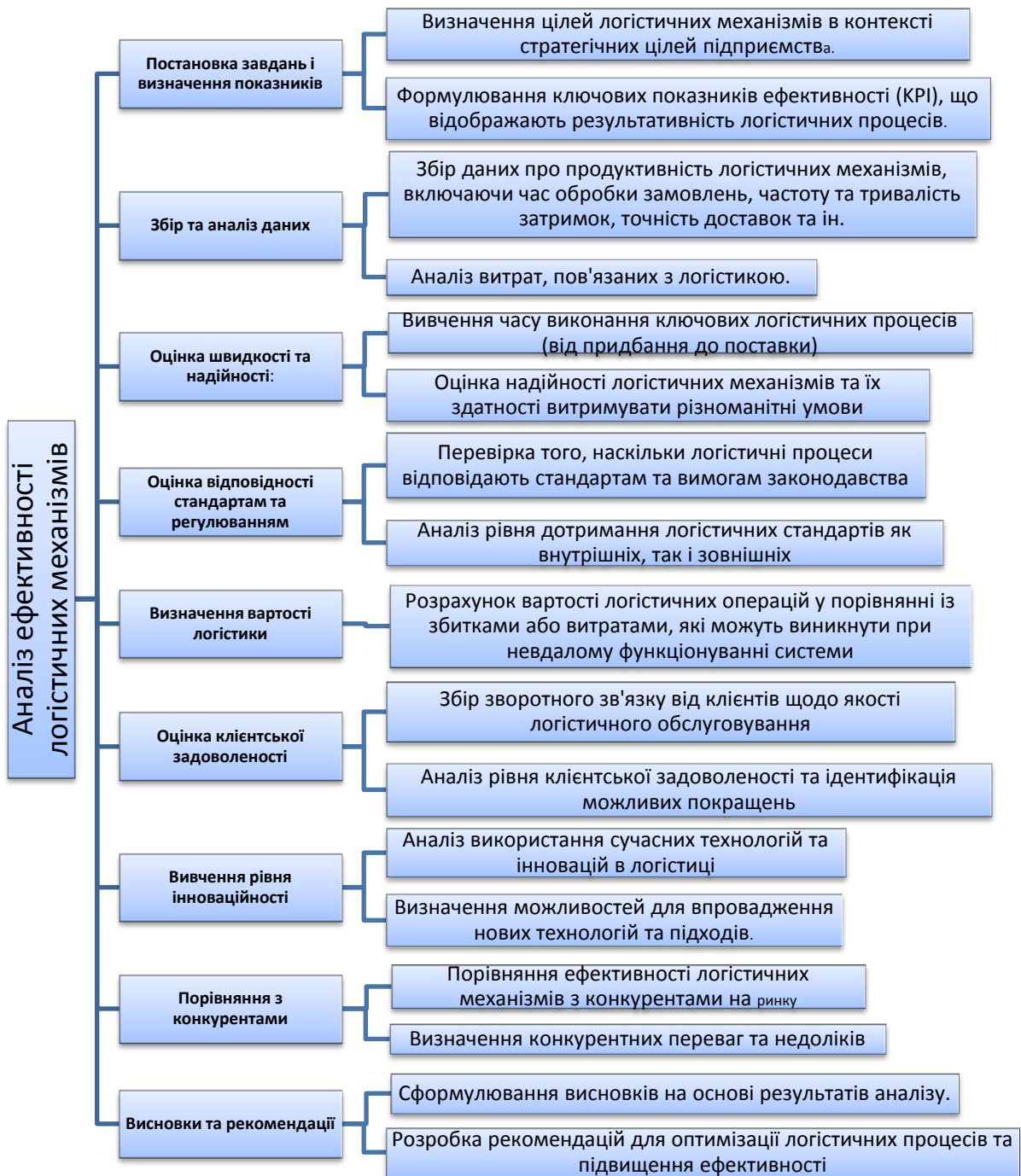

Рис. 2.1. Схема - алгоритм аналізу ефективності логістичних механізмів.

Цей аналіз дозволить зрозуміти, як логістичні механізми впливають на продуктивність підприємства, та надасть підстави для удосконалення та оптимізації логістичної стратегії.

На основі викладеного вище матеріалу, можна проаналізувати малі підприємства.

Мале підприємство, що торгує одягом, провело аналіз ефективності логістичних механізмів. Для цього було використано аналітичний метод. Було проаналізовано такі фінансові показники, як:

Вартість логістичних послуг. Вартість логістичних послуг становила 10% від загальних витрат підприємства.

Прибуток від логістичної діяльності. Прибуток від логістичної діяльності становив 5% від загального прибутку підприємства.

Рентабельність логістичної діяльності. Рентабельність логістичної діяльності становила 0,5%.

На основі аналізу було виявлено, що витрати на логістику є відносно високими. Це пов'язано з тим, що підприємство самостійно виконує всі логістичні функції, включаючи закупівлю товарів, зберігання товарів, транспортування товарів до точки продажу.

Для зниження витрат на логістику підприємство вирішило співпрацювати з логістичним оператором. Логістичний оператор буде виконувати функції зберігання товарів і транспортування товарів до точки продажу.

Після впровадження змін вартість логістичних послуг становила 5% від загальних витрат підприємства, а рентабельність логістичної діяльності становила 1%.

Мале виробництво, що виготовляє меблі, провело аналіз ефективності логістичних механізмів. Для цього було використано економіко-математичний метод. Була використана модель оптимізації логістичних витрат.

На основі моделі було виявлено, що оптимальний розмір складу становить 1000 квадратних метрів. На цьому складі можна зберігати запаси матеріалів, сировини та готової продукції на 3 місяці.

Раніше підприємство використовувало склад площею 500 квадратних метрів. Це призвело до того, що запаси матеріалів, сировини та готової продукції на складі були недостатніми для забезпечення безперервності виробництва.

Після впровадження змін розмір складу було збільшено до 1000 квадратних метрів. Це дозволило підприємству забезпечити безперервність виробництва і знизити витрати на логістику.

Мала компанія, що надає послуги з ремонту автомобілів, провела аналіз ефективності логістичних механізмів. Для цього було використано експериментальний метод.

Компанія провела експеримент, в якому впроваджувалися два варіанти логістичних рішень:

Варіант 1. Компанія самостійно закуповує запчастини, матеріали та інструменти.

Варіант 2. Компанія укладає контракт з постачальником логістичних послуг, який забезпечує компанію необхідними ресурсами.

У результаті експерименту було виявлено, що варіант 2 є більш ефективним. У цьому варіанті витрати на логістику були нижчими на 20%, ніж у варіанті 1.

Компанія прийняла рішення впровадити варіант 2. Це дозволило компанії знизити витрати і підвищити ефективність логістичної діяльності.

Ці приклади показують, що аналіз ефективності логістичних механізмів в малому підприємстві дозволяє виявити проблеми і недоліки, які необхідно усунути для підвищення ефективності логістичної діяльності та конкурентоспроможності підприємства.

2.3. Аналіз впливу логістичних механізмів на результати діяльності малого підприємництва

Логістичне забезпечення є важливою складовою діяльності будь-якого підприємства, незалежно від його розміру. У малому підприємстві ефективність логістичних механізмів має особливе значення, оскільки малі підприємства, як правило, мають обмежені фінансові можливості.

Вплив логістичних механізмів на результати діяльності малого підприємництва можна оцінити за такими показниками:

Вартість логістичних послуг. Цей показник відображає витрати, які підприємство несе на виконання логістичних функцій.

Якість обслуговування клієнтів. Цей показник відображає рівень задоволення потреб клієнтів у логістичних послугах.

Конкурентоспроможність підприємства. Цей показник відображає здатність підприємства конкурувати на ринку завдяки ефективності логістичних процесів.

Вплив на вартість логістичних послуг.

Вартість логістичних послуг є одним з основних факторів, що впливають на фінансові результати діяльності малого підприємництва. Малі підприємства, як правило, мають обмежені фінансові можливості, тому для них важливо знижувати витрати на логістику.

Ефективні логістичні механізми дозволяють малі підприємствам знижувати витрати на логістику за рахунок таких заходів:

Оптимізації логістичних процесів. Це дозволяє зменшити витрати на закупівлю товарів, зберігання товарів, транспортування товарів до точки продажу.

Впровадження нових методів і технологій. Це дозволяє підвищити ефективність логістичних процесів і, відповідно, знизити витрати на них.

Співпраці з іншими підприємствами. Співпраця з логістичними операторами дозволяє малі підприємствам отримувати доступ до ресурсів і можливостей, які вони не можуть забезпечити самотійно.

Вплив на якість обслуговування клієнтів.

Якість обслуговування клієнтів є важливим фактором, що впливає на конкурентоспроможність малого підприємства. Малі підприємства, як правило, мають більш тісні відносини з клієнтами, ніж великі підприємства. Це дозволяє їм краще розуміти потреби клієнтів і надавати їм більш якісні логістичні послуги.

Ефективні логістичні механізми дозволяють малі підприємствам підвищувати якість обслуговування клієнтів за рахунок таких заходів:

Впровадження системи управління відносинами з клієнтами (CRM). CRM-система дозволяє підприємствам збирати та аналізувати інформацію про клієнтів, що дозволяє краще зрозуміти їхні потреби та запити.

Впровадження системи обробки замовлень. Система обробки замовлень дозволяє підприємствам швидко та точно обробляти замовлення клієнтів.

Впровадження системи відстеження вантажів. Система відстеження вантажів дозволяє підприємствам інформувати клієнтів про статус їхніх замовлень.

Вплив на конкурентоспроможність підприємства.

Конкурентоспроможність підприємства в умовах сучасного ринку визначається, в тому числі, і ефективністю його логістичних процесів. Малі підприємства, які мають ефективні логістичні механізми, можуть конкурувати з великими підприємствами, пропонуючи своїм клієнтам більш якісні та доступні логістичні послуги.

Ефективні логістичні механізми дозволяють малі підприємствам підвищувати конкурентоспроможність за рахунок таких заходів:

Зменшення витрат на логістику. Це дозволяє підприємствам пропонувати своїм клієнтам більш конкурентоспроможні ціни.

Підвищення якості обслуговування клієнтів. Це дозволяє підприємствам завоювати довіру і лояльність клієнтів.

Швидко і точно виконання замовлень. Це дозволяє підприємствам задовольняти потреби клієнтів швидко і в повному обсязі.

Автор нижче розглядає декілька прикладів аналізу економічного стану логістичних механізмів в таких малих підприємствах, як:

Торговий магазин. Торговий магазин повинен забезпечити своєчасну доставку товарів від постачальників до точки продажу. Це можна зробити за допомогою власного транспорту або скористатися послугами транспортної компанії. Вартість логістичних послуг в цьому випадку буде залежати від відстані між постачальниками і точками продажу, а також від обраного способу доставки.

Виробниче підприємство. Виробниче підприємство має забезпечити своєчасне постачання сировини та матеріалів, а також відвантаження готової продукції. Це можна зробити за допомогою власного складу або скористатися послугами логістичної компанії. Вартість логістичних послуг в цьому випадку буде залежати від обсягу постачання та від обраного способу зберігання.

Фірма, що надає послуги. Фірма, що надає послуги, має забезпечити своєчасне надання послуг клієнтам. Це можна зробити за допомогою власного транспорту або скористатися послугами транспортної компанії. Вартість логістичних послуг в цьому випадку буде залежати від відстані між місцем надання послуг і клієнтами, а також від обраного способу доставки.

Аналіз економічного стану логістичних механізмів в малому підприємстві дозволяє підприємствам оцінити їхній вплив на витрати, якість обслуговування клієнтів і конкурентоспроможність. Цей аналіз дозволяє підприємствам приймати ефективні рішення щодо вибору логістичного механізму, а також щодо вдосконалення логістичних процесів.

Аналіз впливу логістичних механізмів на результати діяльності малого підприємства може бути проведений за допомогою комплексного підходу, який включатиме різні аспекти логістики та їх взаємовідношення з

ключовими показниками ефективності підприємства. Нижче розглянуто кілька напрямків аналізу і складена узагальнена схема:

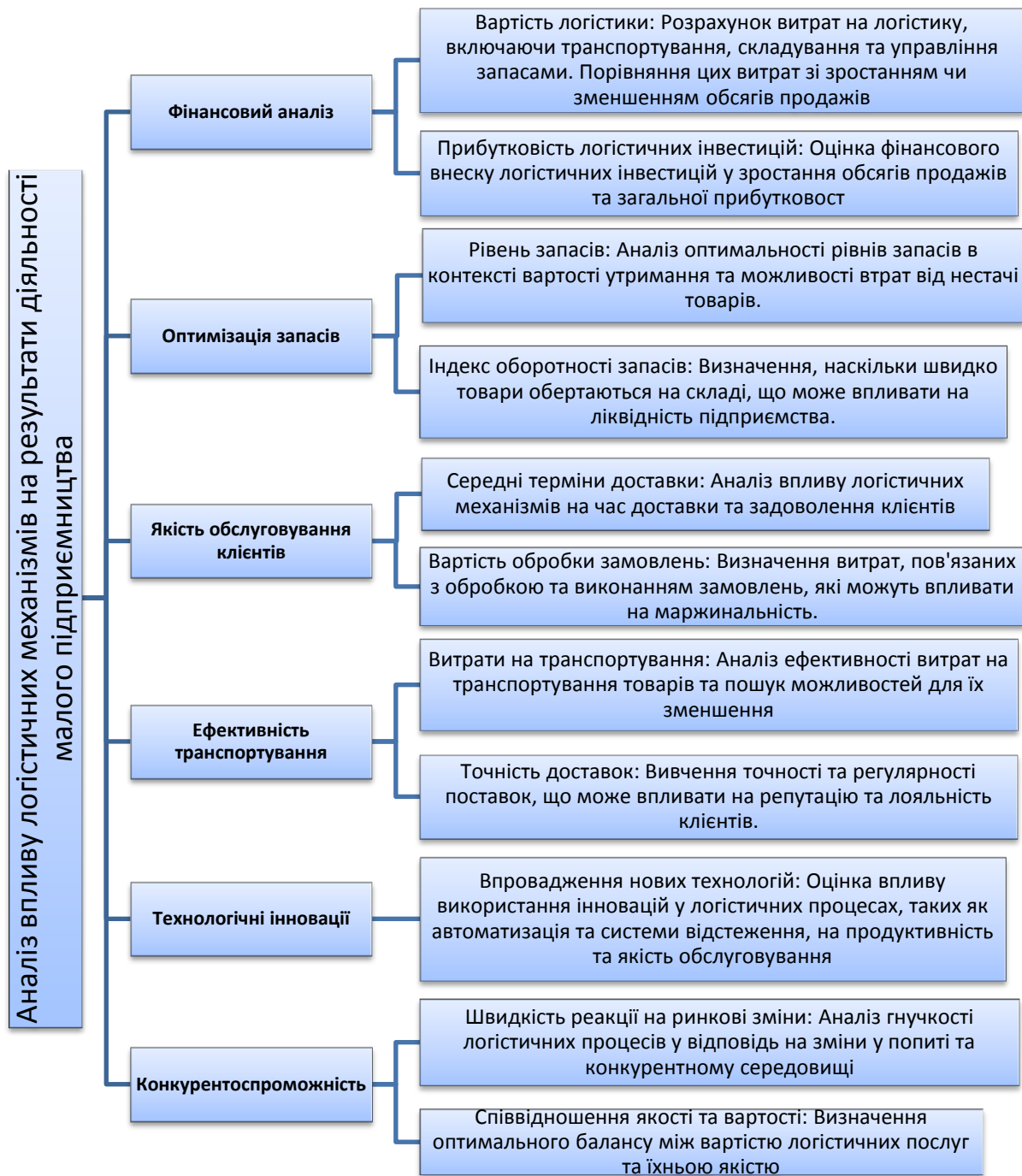

Рис. 2.1. Схема аналізу впливу логістичних механізмів на результати діяльності малого підприємництва.

Давайте розглянемо конкретні приклади аналізу впливу логістичних механізмів на результати малого підприємства згідно кожного блоку схеми:

Вартість логістики та маржинальність:

Приклад: Мале виробниче підприємство може визначити, як витрати на транспортування і управління запасами впливають на кінцеву вартість продукції. Аналіз вартості логістики у відсотках від загальних витрат допоможе визначити, як це впливає на маржинальність продукції.

Оптимізація запасів та ліквідність:

Приклад: Роздрібний магазин може вивчити, як швидко товари обертаються на складі та як це впливає на ліквідність. Аналіз оборотності запасів та розрахунок днів обороту допоможе визначити ефективність управління запасами.

Якість обслуговування клієнтів та репутація:

Приклад: Онлайн-магазин може аналізувати час доставки та точність замовлень. Якщо логістичні процеси призводять до швидших та точних доставок, це може позитивно вплинути на репутацію та лояльність клієнтів.

Вплив інновацій на ефективність:

Приклад: Мале технологічне підприємство може впроваджувати IoT-технології для відстеження маршрутів та умов транспортування товарів. Аналіз ефективності цих інновацій допоможе визначити, як вони впливають на точність та вартість логістики.

Співвідношення якості та вартості:

Приклад: Ресторан може аналізувати ефективність логістичних механізмів постачання продуктів. Визначення, як швидко та ефективно постачається свіжа продукція, може впливати на якість приготування страв та загальне задоволення клієнтів.

Ці приклади вказують на те, як аналіз логістичних механізмів може бути скерований на різні аспекти діяльності малого підприємства та як він може сприяти прийняттю обґрунтованих стратегічних рішень для оптимізації логістичних процесів

Цей аналіз допоможе підприємству зрозуміти, наскільки ефективно логістичні механізми впливають на його фінансові результати та

конкурентоспроможність. Отримані висновки можуть служити основою для прийняття рішень щодо оптимізації логістичних процесів та вдосконалення стратегії управління ланцюгом постачання.

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЛОГІСТИЧНИХ МЕХАНІЗМІВ В МАЛОМУ ПІДПРИЄМНИЦТВІ

3.1. Удосконалення системи логістичного забезпечення в малому підприємстві.

Удосконалення системи логістичного забезпечення в малому підприємстві передбачає вирішення таких завдань:

Формування стратегії логістичного забезпечення є важливим етапом удосконалення системи логістичного забезпечення в малому підприємстві. Стратегія логістичного забезпечення повинна визначати основні цілі і завдання логістичної діяльності підприємства, а також методи їхнього досягнення.

При формуванні стратегії логістичного забезпечення необхідно враховувати такі фактори:

- Особливості діяльності підприємства. Важливо визначити склад продукції, що випускається або реалізується підприємством, обсяг виробництва або реалізації продукції, географію продажів, спосіб доставки продукції до клієнтів.
- Стратегія розвитку підприємства. Стратегія логістичного забезпечення повинна бути узгоджена зі стратегією розвитку підприємства.
- Ситуація на ринку. Важливо враховувати фактори зовнішнього середовища, такі як конкурентна ситуація, законодавчі вимоги, умови доставки продукції.
- Фінансові можливості підприємства. При формуванні стратегії логістичного забезпечення необхідно враховувати фінансові можливості підприємства, оскільки впровадження деяких логістичних рішень може вимагати значних фінансових витрат.

Оцінка ефективності логістичних процесів є важливим етапом удосконалення системи логістичного забезпечення в малому підприємстві. Оцінка ефективності логістичних процесів дозволяє виявити проблеми і недоліки, які необхідно усунути.

- Оцінка ефективності логістичних процесів може проводитися за такими показниками:

- Вартість логістичних послуг. Цей показник дозволяє оцінити витрати підприємства на логістику. До витрат на логістику відносяться витрати на закупівлю, зберігання, транспортування, доставку та управління запасами.

- Якість обслуговування клієнтів. Цей показник дозволяє оцінити рівень задоволення клієнтів логістичними послугами. До показників якості обслуговування клієнтів відносяться час доставки, точність доставки, своєчасність доставки, доступність інформації про статус замовлення.

- Конкурентоспроможність підприємства. Цей показник дозволяє оцінити вплив логістичних процесів на конкурентоспроможність підприємства. До показників конкурентоспроможності підприємства відносяться ціна продукції, час доставки, рівень удовлетвореності клієнтів.

- При виборі показників для оцінки ефективності логістичних процесів необхідно враховувати такі фактори:

- Цілі і завдання логістичної діяльності підприємства. Оцінка ефективності логістичних процесів повинна бути спрямована на досягнення цілей і завдань логістичної діяльності підприємства.

- Фінансові можливості підприємства. Оцінка ефективності логістичних процесів повинна бути економічно доцільною.

- Доступність інформації. Інформація, необхідна для оцінки ефективності логістичних процесів, повинна бути доступна.

Важливо відзначити, що оцінка ефективності логістичних процесів повинна проводитися регулярно, щоб мати можливість своєчасно виявляти проблеми і недоліки і приймати необхідні заходи для їх усунення.

Впровадження нових методів і технологій є одним із найважливіших напрямів підвищення ефективності логістичної діяльності.

Серед нових методів і технологій, які можуть бути застосовані в логістиці, можна виділити такі:

- Інформаційні технології. Інтегровані інформаційні системи дозволяють підприємствам збирати, зберігати та аналізувати інформацію про логістичні процеси, що дозволяє приймати більш ефективні рішення. Наприклад, використання інтелектуальних систем прогнозування попиту дозволяє підприємствам оптимізувати запаси товарів.

- Автоматизовані системи управління складом. Автоматизовані системи управління складом дозволяють підвищити ефективність управління запасами і скоротити витрати на зберігання товарів. Наприклад, використання роботів-комбайнів на складі дозволяє автоматизувати процес комплектації заказів.

- Інноваційні транспортні технології. Інноваційні транспортні технології, такі як дрони та електромобілі, дозволяють підприємствам підвищити ефективність транспортування товарів. Наприклад, використання дронів для доставки товарів дозволяє скоротити час доставки і підвищити точність доставки.

Впровадження нових методів і технологій в логістику підприємництва дозволяє вирішити такі завдання:

- Зниження витрат. Нові технології дозволяють підприємствам скоротити витрати на логістику, наприклад, на зберігання товарів, транспортування товарів і управління запасами.

- Підвищення ефективності. Нові технології дозволяють підвищити ефективність логістичних процесів, наприклад, скоротити час доставки товарів і підвищити точність доставки.

- Покращення якості обслуговування клієнтів. Нові технології дозволяють підприємствам надавати клієнтам більш якісні логістичні послуги, наприклад, у вигляді швидкої доставки товарів і точної інформації про статус замовлень.

Важливо відзначити, що впровадження нових методів і технологій вимагає певних витрат і зусиль. Тому перед впровадженням нових методів і технологій необхідно провести ретельний аналіз і оцінку їх ефективності.

Співпраця з іншими підприємствами є важливим напрямом підвищення ефективності логістичної діяльності малого підприємництва. Співпраця з іншими підприємствами дозволяє малі підприємства отримувати доступ до ресурсів і можливостей, які вони не можуть забезпечити самостійно.

Серед можливих форм співпраці з іншими підприємствами в логістиці підприємництва можна виділити такі:

- Співпраця з логістичними операторами. Логістичні оператори надають послуги з зберігання, транспортування та доставки товарів. Співпраця з логістичними операторами дозволяє малим підприємствам не вкладати власні кошти в розвиток логістичної інфраструктури і отримувати доступ до професійних логістичних послуг.
- Співпраця з постачальниками та дистриб'юторами. Постачальники та дистриб'ютори можуть надавати послуги з зберігання та транспортування товарів. Співпраця з постачальниками та дистриб'юторами дозволяє малим підприємствам оптимізувати логістичні процеси і скоротити витрати.
- Співпраця з іншими малими підприємствами. Малі підприємства можуть об'єднуватися для спільного вирішення логістичних завдань. Наприклад, малі підприємства можуть спільно використовувати склад або транспортний засіб.

Співпраця з іншими підприємствами в логістиці дозволяє вирішити такі завдання:

- Зниження витрат. Співпраця з іншими підприємствами дозволяє малим підприємствам скоротити витрати на логістику, наприклад, на зберігання товарів, транспортування товарів і управління запасами.
- Підвищення ефективності. Співпраця з іншими підприємствами дозволяє малим підприємствам підвищити ефективність логістичних процесів, наприклад, скоротити час доставки товарів і підвищити точність доставки.

- Покращення якості обслуговування клієнтів. Співпраця з іншими підприємствами дозволяє малим підприємствам надавати клієнтам більш якісні логістичні послуги, наприклад, у вигляді швидкої доставки товарів і точної інформації про статус замовлень.

Важливо відзначити, що співпраця з іншими підприємствами вимагає певного рівня довіри і взаєморозуміння. Тому перед початком співпраці необхідно ретельно проаналізувати можливості і потенційні ризики.

Реалізація цих завдань дозволить малим підприємствам підвищити ефективність логістичної діяльності та конкурентоспроможність на ринку.

Для удосконалення логістичного забезпечення в малому підприємстві можна застосовувати різні інструменти та методи. Ось деякі з них:

1. ABC аналіз запасів: Цей метод дозволяє класифікувати запаси за рівнем важливості, що дозволяє оптимізувати запаси та зменшити витрати на їх утримання[13].

2. Just-in-time (JIT) система управління запасами: Ця система дозволяє зменшити рівень запасів та оптимізувати їх управління, що дозволяє зменшити витрати та підвищити ефективність логістичних процесів[14].

3. Використання інформаційних технологій: Впровадження сучасних інформаційних систем управління запасами та логістичними процесами дозволяє підвищити ефективність та зменшити витрати[4].

4. Управління ланцюгом постачання: Цей підхід дозволяє оптимізувати взаємодію з постачальниками та замовниками, що дозволяє зменшити витрати та підвищити ефективність логістичних процесів[12].

5. Аналіз та оптимізація транспортних маршрутів: Цей метод дозволяє зменшити витрати на транспортування та підвищити ефективність логістичних процесів[16].

Ці інструменти можуть бути застосовані окремо або в поєднанні між собою, чи з іншими інструментами залежно від конкретних потреб та умов підприємства.

Удосконалення системи логістичного забезпечення для підвищення ефективності та конкурентоспроможності бізнесу. Автор пропонує кілька кроків та стратегій, які можна розглядати при такому удосконаленні і скласти загальну схему цих кроків:

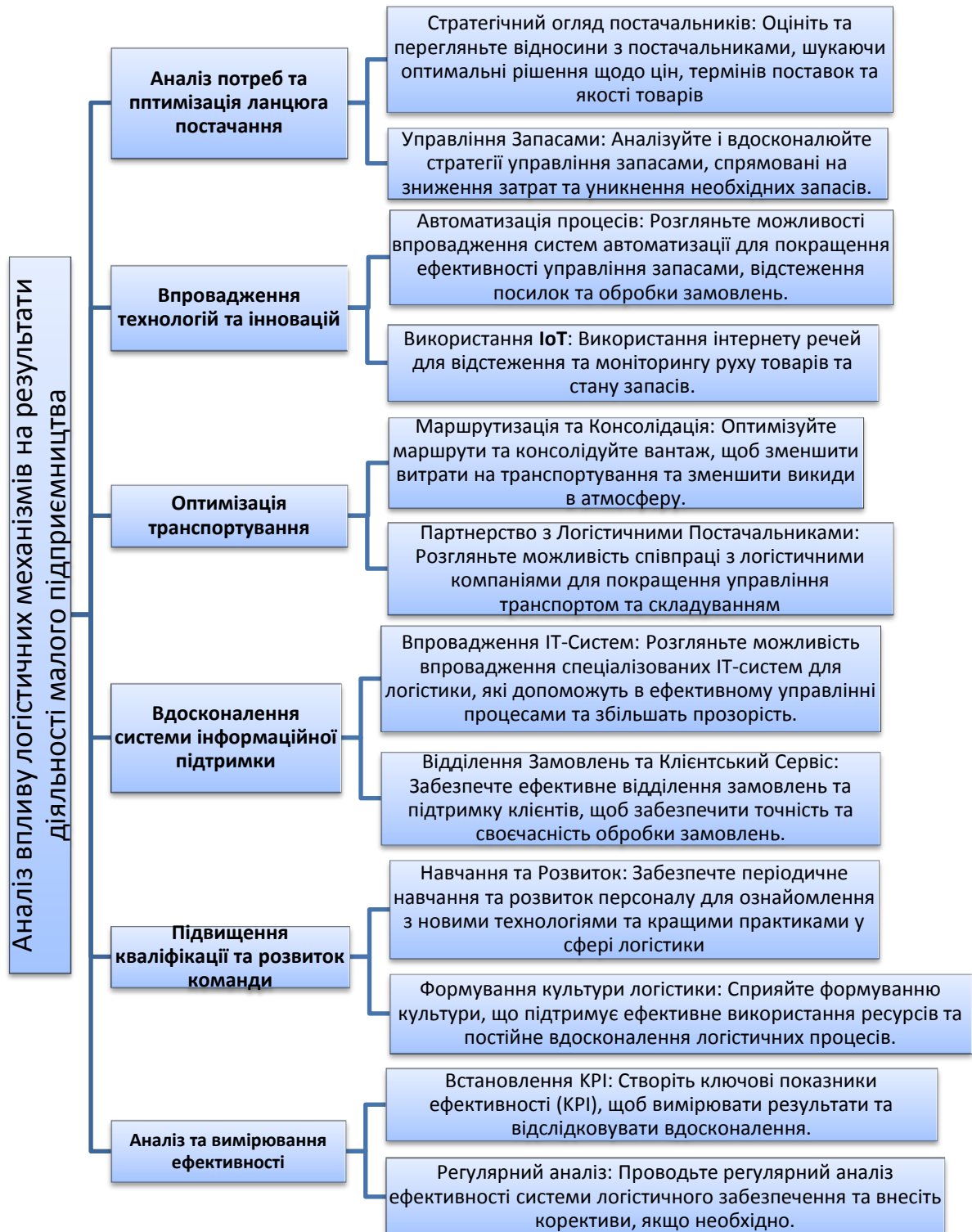

Рис. 2.2. Схема кроків та стратегій удосконалення системи логістичного забезпечення.

Удосконалення системи логістичного забезпечення має набагато більше кроків та стратегій. Автор нижче наводить деякі з них:

Управління ризиками та гнучкість:

Ризик-аналіз: оцініть потенційні ризики у логістичному ланцюгу постачання та розробіть стратегії їх управління.

Гнучкість логістичних систем: забезпечте гнучкість у логістичних процесах для ефективної реакції на непередбачені зміни, такі як коливання в попиті чи проблеми з постачанням.

Сталі покращення:

Цикл ПДСА (Plan-Do-Study-Act): Впроваджуйте цикл постійного вдосконалення для постійного вдосконалення логістичних процесів.

Система зворотного зв'язку: встановіть систему збору зворотного зв'язку від клієнтів, постачальників та внутрішніх стейкхолдерів для постійного вдосконалення.

Екологічна свідомість та соціальна відповідальність:

Зменшення викидів та використання зелених технологій: розглядайте можливості для зменшення впливу на довкілля через вибір екологічно чистих технологій та підходів.

Соціальна відповідальність: розвивайте взаємовідносини з постачальниками, які використовують соціально відповідальні практики.

Створення партнерств:

Логістичні партнерства: розглядайте можливості створення стратегічних партнерств з іншими підприємствами для спільного використання ресурсів та оптимізації логістичних процесів.

Інноваційні колаборації: розвивайте інноваційні проекти та співпрацю з іншими компаніями для спільного впровадження передових логістичних технологій.

Комунікація та взаємодія внутрішніх відділів:

Інтеграція відділів: забезпечте ефективну комунікацію та взаємодію між відділами, такими як виробництво, маркетинг, продажі та логістика.

Система інтегрованих ІТ-рішень: Впровадьте системи, які дозволяють автоматичний обмін даними між різними відділами для підвищення ефективності.

Моніторинг та звітність:

Системи моніторингу: встановіть системи для постійного моніторингу ключових параметрів логістичних процесів.

Звітність та аналіз: проводьте регулярний аналіз та складайте звіти для оцінки виконання та виявлення можливостей вдосконалення.

Спрощення процесів та ефективне управління ресурсами:

Спрощення логістичних процесів: визначте можливості для спрощення та оптимізації логістичних процесів для зменшення затрат та покращення швидкості обробки замовлень.

Управління ресурсами: ефективне розподілення ресурсів, таких як робоча сила, обладнання та транспорт, з метою забезпечення максимальної продуктивності.

Вдосконалення системи відстеження та контролю:

Технології відстеження: використання сучасних технологій для відстеження руху товарів та управління їхнім станом.

Моніторинг якості: забезпечення постійного контролю та відстеження якості товарів під час всього логістичного ланцюга.

Створення резервних планів та кризового управління:

Резервні плани: розробка планів дій для вирішення можливих проблем та перешкод у логістичному ланцюзі.

Кризове управління: розв'язання стратегій та планів дій для управління логістичними кризами та непередбаченими ситуаціями.

Аналіз даних та великі дані:

Використання великих даних: застосування аналізу великих даних для отримання інсайтів, що допомагають приймати управлінські рішення в логістиці.

Прогнозування попиту: використання аналітичних інструментів для прогнозування попиту та оптимізації запасів.

Розробка стратегії управління відносинами:

Співпраця з партнерами: розвивання довгострокових відносин з ключовими партнерами та постачальниками.

Управління конфліктами: ефективне управління конфліктами та вирішення непорозумінь у логістичному ланцюзі.

Формування сприятливого клімату для інновацій:

Підтримка ідей: створення системи, яка підтримує висловлення та реалізацію ідей щодо вдосконалення логістичних процесів.

Інноваційна культура: забезпечення наявності культури, що стимулює інновації та впровадження новаторських підходів.

Орієнтація на клієнта та сервіс:

Ретельне вивчення потреб клієнтів: здійснення регулярних опитувань клієнтів та вивчення їх потреб для адаптації логістичних послуг.

Персоналізовані рішення: впровадження індивідуальних та персоналізованих підходів до обслуговування клієнтів.

Стратегія соціальної мережі та онлайн присутності:

Маркетинг у соціальних мережах: використання соціальних мереж для підвищення обізнаності про логістичні послуги та взаємодії з клієнтами.

Електронна комерція та онлайн замовлення: розширення можливостей електронної комерції та спрощення процесу онлайн замовлень.

Управління доступністю та забезпеченням:

Забезпечення стійкості ланцюга постачання: планування та управління таким чином, щоб забезпечити стабільність ланцюга постачання в умовах різних труднощів.

Забезпечення доступності товарів: моніторинг та забезпечення належної доступності товарів для викликів попиту.

Ефективне використання аналітики та бі:

Аналіз даних: використання бізнес-аналітики та бізнес-інтелекту для вивчення та аналізу ключових аспектів логістичних процесів.

Прогнозування та сценарійне планування: використання аналітичних інструментів для прогнозування та сценарійного планування.

Управління людськими ресурсами:

Розвиток навичок та компетенцій: надання можливостей для навчання та розвитку працівників в області сучасних логістичних практик.

Мотивація та залучення персоналу: створення стимулюючого та залучального середовища для персоналу.

Ефективне управління інвестиціями:

Оптимізація витрат: аналіз та оптимізація витрат на логістику для ефективного використання інвестицій.

Стратегічне інвестування: розроблення стратегічного підходу до інвестування у логістичні рішення.

Нижче автор надає приклади які надають конкретні ідеї та можливості для удосконалення системи логістичного забезпечення в малому підприємстві. Кожен приклад ілюструє певний аспект, який може бути вдосконалений або оптимізований для поліпшення продуктивності, зниження витрат чи підвищення ефективності логістичних процесів.

Ці приклади можуть слугувати як інспірація та початкова точка для розробки конкретних стратегій та заходів вдосконалення для вашого власного бізнесу. Удосконалення логістичного забезпечення може призвести до покращення обслуговування клієнтів, зменшення витрат та створення конкурентної переваги на ринку.

Використання сучасних технологій:

Приклад: Мале підприємство може впровадити систему автоматизації для відстеження товарів та контролю за запасами за допомогою штрих-кодів або RFID-технологій. Це дозволить підприємству точно визначати розміщення товарів та швидко реагувати на зміни у запасах.

Оптимізація маршрутів та транспортування:

Приклад: Мале логістичне підприємство може використовувати спеціальні програми для оптимізації маршрутів доставки. Це допоможе зменшити витрати на паливе та скоротити час доставки, покращуючи в обслуговуванні клієнтів.

Вдосконалення системи управління запасами:

Приклад: Мале виробниче підприємство може впровадити систему JIT (Just-in-Time), щоб уникати надмірності запасів та зменшити затрати на їх утримання. Це дозволить підтримувати оптимальний рівень запасів та знижувати витрати.

Використання інтернету речей (IoT) для відстеження:

Приклад: Мале логістичне підприємство може використовувати датчики IoT для відстеження та моніторингу умов транспортування (температура, вологість). Це допоможе у підтримці якості товарів, особливо для пересічних чутливих до умов товарів.

Інтеграція з електронними торговельними платформами:

Приклад: Якщо мале підприємство виробляє товари для електронної комерції, важливо інтегрувати свою систему логістики з популярними електронними торговельними платформами. Це спростить обробку замовлень та зменшить час доставки.

Створення партнерств з логістичними компаніями:

Приклад: Мале підприємство може укладати стратегічні партнерства з логістичними компаніями для забезпечення доступності надійних та ефективних послуг доставки. Це може включати спільне використання складських площ та оптимізацію транспортних витрат.

Аналіз та впровадження продуктивних КМС:

Приклад: Мале підприємство може використовувати системи Керування Сховищем (WMS) та Керування Замовленнями (OMS), щоб покращити ефективність управління складом та оптимізувати процес обробки замовлень.

Стратегія використання аналітики та даних:

Приклад: Мале підприємство може використовувати аналітику для вивчення даних про попит, щоб прогнозувати та планувати запаси, уникати нестач та зменшувати втрати.

Створення ефективної системи зворотного ланцюга:

Приклад: Розвиток механізмів для обробки та вирішення повернень від клієнтів. Це може включати швидку обробку повернень, аналіз причин і покращення якості товарів.

Екологічна логістика та зелені практики:

Приклад: Застосування екологічно чистих методів транспортування, використання відновлюваних матеріалів для упаковки та реалізація програм зменшення викидів для збільшення екологічної відповідальності.

Залучення клієнтів до логістичних процесів:

Приклад: Впровадження системи відстеження для клієнтів, щоб вони могли в режимі реального часу слідкувати за маршрутом свого замовлення та отримувати інформацію про час доставки.

Формування тісних відносин з постачальниками:

Приклад: Встановлення довгострокових партнерських відносин з ключовими постачальниками для отримання переваг у цінах, пріоритетного обслуговування та взаємної підтримки.

Створення центру контролю та моніторингу:

Приклад: Розробка центру моніторингу, який забезпечує постійний нагляд за всіма логістичними процесами, виявлення потенційних проблем та швидке реагування на них.

Використання методів блокчейну для забезпечення безпеки та достовірності даних:

Приклад: Застосування технології блокчейну для створення безпечних та недоступних до втручання записів про транзакції та переміщення товарів.

Розвиток мультиканальної системи продажу:

Приклад: Розширення каналів продажу, включаючи онлайн-магазини, роздрібні точки та партнерів, забезпечуючи більші можливості для клієнтів та розширюючи географію обслуговування.

Удосконалення системи логістичного забезпечення є важливим завданням для малого підприємництва. Це дозволяє малим підприємствам підвищити ефективність і продуктивності, а також покращити якість обслуговування клієнтів.

Досконалення системи логістичного забезпечення в малому підприємстві має ряд особливостей, які необхідно враховувати.

По-перше, малі підприємства мають обмежені ресурси, тому вони повинні ретельно підбирати заходи щодо удосконалення логістики, які будуть найбільш ефективними з точки зору витрат.

По-друге, малі підприємства часто не мають достатнього досвіду в області логістики, тому вони можуть потребувати допомоги зовнішніх експертів.

По-третє, малі підприємства часто працюють в умовах мінливого ринку, тому вони повинні бути готові до змін у логістичній діяльності.

Враховуючи ці особливості, малі підприємства можуть розробити ефективну стратегію удосконалення системи логістичного забезпечення, яка дозволить їм досягти конкурентних переваг.

Розглянемо процес визначення рівня ефективності логістичних послуг в малому підприємстві на прикладі розрахунку основних показників діяльності «TechTrend»

Розрахунок рівня ефективності логістичних послуг в малому підприємстві може бути виконане за допомогою розрахунку основних показників діяльності. Ось деякі ключові показники, які можна врахувати:

Час доставки:

Середній час, який потрібно для доставки товарів від моменту замовлення до отримання клієнтом.

Розрахунок: час доставки=загальний час доставки/кількість доставок

Точність доставки:

Відсоток правильних і вчасних доставок порівняно із загальною кількістю доставок.

Розрахунок: точність доставки=(кількість правильних і вчасних доставок/загальна кількість доставок)×100%

Вартість логістики:

Загальні витрати на логістику, включаючи транспорт, зберігання та інші витрати.

Розрахунок: вартість логістики=витрати на логістику

Рівень запасів:

Кількість запасів, яку тримає підприємство в порівнянні з реальною потребою.

Розрахунок: рівень запасів=загальна вартість запасів/середньорічна потреба в запасах.

Загальна продуктивність замовлення:

Кількість замовлень, які можуть бути оброблені за один часовий період.

Розрахунок: продуктивність замовлення=загальна кількість замовлень/часовий період.

Відсоток використання транспорту:

Відношення фактично використаного простору транспортного засобу до його загального об'єму.

Розрахунок: відсоток використання транспорту=(фактичний об'єм перевезених товарів максимальний об'єм транспортного засобу)×100%

Розрахуємо рівень ефективності логістичних послуг, використовуючи ці основні показники малого підприємства в області електронної комерції, інтернет-магазин електроніки та гаджетів – "TechTrend".

Приклад розрахунку ефективності логістичних послуг для TechTrend:

Час доставки:

Загальний час доставки за місяць: 300 годин.

Кількість доставок за місяць: 150.

Час доставки= $300/150=2$ години

Точність доставки:

Кількість правильних і вчасних доставок: 140.

Загальна кількість доставок: 150.

Точність доставки= $(140/150)\times 100\%=93.33\%$

Вартість логістики:

Витрати на логістику за місяць: \$15,000.

Рівень запасів:

Загальна вартість запасів: \$50,000.

Середньорічна потреба в запасах: \$10,000.

Рівень запасів= $50,000/10,000=5$ разів

Загальна продуктивність замовлення:

Загальна кількість замовлень за місяць: 200.

Часовий період: 50 годин.

Продуктивність замовлення= $200/50=4$ замовлення

Відсоток використання транспорту:

Фактичний об'єм перевезених товарів: 15 кубічних метрів.

Максимальний об'єм транспортного засобу: 20 кубічних метрів.

Відсоток використання транспорту= $(15/20)\times 100\%=75\%$

Ці розрахунки можна використовувати для оцінки ефективності логістичних послуг "TechTrend" та прийняття рішень щодо оптимізації процесів доставки та управління запасами.

Щоб розрахувати рівень рентабельності для фірми "TechTrend", необхідно знати загальний дохід і витрати. Давайте визначимо, що загальний дохід складається з продажів товарів, і припустимо, що витрати включають в

себе витрати на закупівлю товарів, оплату праці, витрати на логістику та інші операційні витрати. Нехай:

Загальний дохід за місяць: \$100,000

Витрати за місяць: \$70,000

Тепер ми можемо використовувати ці дані для розрахунку рівня рентабельності:

$\text{Рентабельність} = (\text{Загальний дохід} - \text{Витрати}) / \text{Загальний дохід} \times 100\%$

$\text{Рентабельність} = ((100,000 - 70,000) / 100,000) \times 100\% = 30\%$

Отже, рівень рентабельності для фірми "TechTrend" складає 30%, що вказує на те, що компанія здатна забезпечувати прибуток у розмірі 30% від загального доходу після врахування витрат. Цей показник дозволяє оцінити ефективність управління витратами та здатність компанії генерувати прибуток.

Для удосконалення системи логістичного забезпечення для підвищення ефективності та конкурентоспроможності бізнесу автор пропонує використати кілька кроків та стратегій, які викладені вище. Давайте розглянемо конкретний економічний ефект від впровадження кроків удосконалення для фірми TechTrend:

Сценарій Впровадження: Оптимізація Логістичних Процесів

Для розрахунку економічного ефекту фірми TechTrend, давайте використаємо наведені вище ефекти та візьмемо за основу, що загальний дохід та витрати фірми становлять \$100,000 на початковому етапі.

Зменшення часу доставки:

Збільшення кількості обслуговуваних замовлень:

Зменшення часу доставки дозволяє обслуговувати на 20% більше замовлень за той самий період.

Ефект на дохід: $\$100,000 + (\$100,000 \cdot 0.20) = \$120,000$

Зменшення витрат на втрати товарів:

Зменшення витрат на втрати:

Зменшення витрат на втрати становить 15% від загальних витрат на товари.

Ефект на витрати: $\$100,000 \cdot 0.15 = \$15,000$

Економія часу роботи процесів:

Економія робочого часу:

Економія робочого часу становить 10% від загальних витрат на працю.

Ефект на витрати: $\$100,000 \cdot 0.10 = \$10,000$

Зниження витрат на логістику:

Зменшення витрат на логістику:

Оптимізація логістичних процесів дозволяє зменшити витрати на 12%.

Ефект на витрати: $\$100,000 \cdot 0.12 = \$12,000$

Ефективне управління транспортом:

Зменшення витрат на паливо та час доставки:

Ефективне управління транспортом дозволяє зменшити витрати на 8%.

Ефект на витрати: $\$100,000 \cdot 0.08 = \$8,000$

Партнерство з надійними постачальниками та перевізниками:

Зниження вартості угод і покращення умов співпраці:

Це призводить до зменшення витрат на 10%.

Ефект на витрати: $\$100,000 \cdot 0.10 = \$10,000$

Розрахунок загального ефекту:

Загальний ефект=(ефект на дохід–сума ефектів на витрати)

Загальний ефект = $(\$120,000 - (\$15,000 + \$10,000 + \$12,000 + \$8,000 + \$10,000))$

Розрахунок:

Загальний ефект = $\$120,000 - \$55,000 = \$65,000$

Отже, впровадження удосконалень у логістичних процесах може призвести до загального економічного ефекту в розмірі \$65,000 для фірми TechTrend.

3.2. Розширення застосування інноваційних технологій в логістиці малого підприємництва.

Розширення застосування інноваційних технологій у логістиці допомагає підприємствам стати більш конкурентоспроможними, адаптивними та підготовленими до викликів сучасного бізнес-середовища. Інноваційні технології можуть допомогти малим підприємствам підвищити ефективність логістичної діяльності, знизити витрати і покращити якість обслуговування клієнтів. Це застосування має кілька важливих переваг та цілей:

Підвищення ефективності: застосування інноваційних технологій дозволяє оптимізувати та автоматизувати логістичні процеси, що призводить до підвищення ефективності використання ресурсів.

Зменшення витрат: ефективне використання технологій може сприяти зменшенню витрат на транспортування, складське управління, обробку замовлень та інші логістичні аспекти, що впливає на загальні витрати бізнесу.

Покращення точності та надійності: використання інноваційних технологій дозволяє покращити точність та надійність логістичних операцій, зменшуючи ймовірність помилок та непорозумінь.

Швидкість обслуговування клієнтів: впровадження технологій, таких як системи трекінгу, дозволяє підприємствам надавати швидкі та точні інформаційні послуги для клієнтів щодо місцезнаходження та статусу їхніх замовлень.

Збільшення конкурентоспроможності: підприємства, які активно використовують інноваційні технології в логістиці, можуть здобувати конкурентні переваги, оскільки їхні логістичні процеси можуть бути більш ефективними та пристосованими до змін на ринку.

Підтримка сталого розвитку: застосування інновацій у логістиці може сприяти вдосконаленню екологічних та енергетичних показників, що важливо для сталого розвитку бізнесу.

Адаптація до ринкових та технологічних змін: підприємства, які активно використовують інноваційні технології, можуть легше адаптуватися до нових вимог ринку та швидше реагувати на зміни у технологічному середовищі.

Для досягнення цих цілей необхідно застосовувати інноваційні технології в логістиці малого підприємництва, які включає в себе впровадження сучасних рішень та технологій для оптимізації логістичних процесів, підвищення продуктивності та покращення конкурентоспроможності. Ось кілька напрямків розширення застосування інноваційних технологій в логістиці малого підприємництва:

Автоматизація складського управління:

Застосування: Використання систем Керування Сховищем (WMS), що дозволяють автоматизувати облік та розміщення товарів на складі, оптимізувати вибірку замовлень та підвищувати точність інвентаризації.

Використання IoT для відстеження:

Застосування: Встановлення датчиків IoT на товари для відстеження їхнього місцезнаходження та стану під час транспортування. Це допомагає у покращенні якості та ефективності логістичних процесів.

Інтелектуальні системи маршрутизації та трекінгу:

Застосування: Використання інтелектуальних систем для оптимізації маршрутів доставки, враховуючи трафік, умови доріг та інші фактори. Також, використання систем трекінгу для реального часу моніторингу руху транспортних засобів.

Використання робототехніки та автоматизованих процесів:

Застосування: Впровадження автоматизованих роботів для виконання складських операцій, упаковки товарів чи обробки замовлень, що дозволяє збільшити продуктивність та знизити витрати на робочу силу.

Використання штучного інтелекту та аналітики даних:

Застосування: Використання алгоритмів штучного інтелекту для аналізу великих обсягів даних у логістиці, що дозволяє прогнозувати попит, оптимізувати запаси та приймати стратегічні рішення.

Електронна комерція та інтернет-платформи:

Застосування: Використання інтернет-платформ для управління електронними замовленнями, що спрощує процес обробки та від.

Незважаючи на деякі особливості, впровадження інноваційних технологій в логістику малого підприємництва є перспективним напрямом розвитку. Інноваційні технології можуть допомогти малим підприємствам підвищити свою конкурентоспроможність і забезпечити успіх у бізнесі.

Ось кілька конкретних порад для малого підприємництва щодо впровадження інноваційних технологій в логістику:

- Почніть з оцінки поточної ситуації. Оцініть свої логістичні процеси, щоб визначити, де є можливості для впровадження інноваційних технологій.
- Складіть план дій. Після того, як ви визначили, які області потребують впровадження інноваційних технологій, розробіть план дій, який допоможе вам досягти своїх цілей.
- Пошукайте зовнішню допомогу. Якщо ви не маєте досвіду впровадження інноваційних технологій, ви можете звернутися за допомогою до зовнішніх експертів.

Впровадження інноваційних технологій в логістику малого підприємництва може бути складним завданням, але воно може принести значні переваги для малого бізнесу.

ВИСНОВКИ

У цій магістерській роботі були розглянуті основні аспекти логістичних механізмів в малому підприємстві.

Логістичні механізми в малому підприємстві є важливим фактором, який впливає на ефективність діяльності підприємства. Вони дозволяють забезпечити ефективне управління потоками матеріалів, інформації та коштів.

Логістичні механізми в малому підприємстві мають ряд особливостей, які необхідно враховувати при їх аналізі. Малі підприємства мають обмежені ресурси, тому вони повинні ретельно підбирати логістичні механізми, які будуть найбільш ефективними з точки зору витрат. Малі підприємства часто не мають достатнього досвіду в області логістики, тому вони можуть потребувати допомоги зовнішніх експертів. Малі підприємства часто працюють в умовах мінливого ринку, тому вони повинні бути готові до змін у логістичній діяльності.

Перший розділ роботи розглядає теоретичні основи економічного аналізу логістичних механізмів в малому підприємстві. Визначено сутність та зміст, класифікація та методи економічного аналізу логістичних механізмів в малому підприємстві.

Другий розділ присвячений методичним підходам до управління інноваційною діяльністю. Автор проаналізував існуючі методики оцінки інноваційної активності підприємств за регіонами та запропонував їх удосконалити авторськими показниками, що враховують наукову та економічну складову процесів, пов'язаних із інноваціями. Також автор приділив увагу джерелам фінансового забезпечення інноваційної діяльності.

Аналіз системи логістичного забезпечення в малому підприємстві дозволяє оцінити її ефективність з точки зору відповідності цілям і завданням підприємства, а також відповідності сучасним вимогам.

Аналіз ефективності логістичних механізмів в малому підприємстві дозволяє оцінити їх вплив на витрати і результати діяльності підприємства.

Третій розділ присвячений практичному застосуванню науково-методичних ідей. Автор проаналізував інноваційну активність підприємств України за регіонами за показниками ефективності. На основі аналізу автор запропонував шляхи підвищення інноваційної активності регіонів України.

Підвищення ефективності логістичних механізмів в малому підприємстві може бути досягнуто за рахунок таких заходів:

Удосконалення системи логістичного забезпечення. Це може включати в себе:

- Зменшення кількості логістичних партнерів;
- Оптимізацію маршрутів доставки;
- Розвиток власної логістичної інфраструктури.

Впровадження інноваційних технологій. Це може включати в себе:

- Використання автоматизованих систем управління складом;
- Застосування інтелектуальних систем прогнозування попиту;
- Використання мобільних технологій.

Підсумовуючи, зазначу ефективна логістична система є важливою конкурентною перевагою для малого підприємства. Впровадження ефективних логістичних механізмів дозволяє малим підприємствам підвищити свою конкурентоспроможність, знизити витрати і покращити обслуговування клієнтів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Тарасенко С.І. Конспект лекцій з дисципліни «Логістика» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 073 «Менеджмент» – Кам'янське: ДДТУ, 2020. – [Електронний ресурс] Режим доступу до ресурсу: <https://www.dstu.dp.ua/Portal/Data/7/33/7-33-k1112.pdf>
2. О.В. Безсмертна, О. О. Мороз, Т. М. Білоконь, І. В. Шварц. Логістика : навчальний посібник [Електронний ресурс] / – Вінниця : ВНТУ, 2018, Режим доступу до ресурсу: https://ecopy.posibnyky.vntu.edu.ua/txt/2018/Bezsmertna_moroz_bilok_shvarz_logistika_np_p023.pdf
3. Міністерство інфраструктури України. Стратегія сталої логістики та План дій для України, 2015, Режим доступу до ресурсу: <https://mtu.gov.ua/files/Logistics.pdf>
4. Ковальська Л. Л. Оксенюк К. І. Логістичний менеджмент: навчальний посібник [Електронний ресурс] / – Луцьк НТУ, 2016, Режим доступу до ресурсу: https://elib.lntu.edu.ua/sites/default/files/elib_upload/%D0%BA%D0%B0%D1%82%D1%8F%20%D0%BE%D0%BA%D1%81%D0%B5%D0%BD%D1%8E%D0%BA/page10.html
5. Меджибовська Н. С. Формування систем електронного постачання промислових підприємств : монографія. Одеса : Пальміра, 2011. 272 с.
6. Коломоєць А. В., Толстанов О. К., Михальчук В. М., Гбур З. В., Кошова С. П. К 61 Системи логістики та логістичних підходів в управлінні закладами охорони здоров'я. / Коломоєць А. В. – Кам'янець-Подільський : ТОВ «Друкарня „Рута”», 2021, Режим доступу до ресурсу: <https://idundcz.dsns.gov.ua/upload/6/1/9/4/3/9/Zy2uRYONaROfRuAnK6DhBgd77M0uq2wfpzNNnupQ.pdf>
7. Васелевський М., Білик І., Дейнега О., Крикавський Є., Якимишин Л. Економіка логістичних систем : монографія. Львів : Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2018. С. 534–549.
8. Калмиков О.В. Формирование механизма управления финансовой безопасностью малого бизнеса // Технологический аудит та виробничі резерви — № 5/5(25), 2015 – С. 264–273.
9. А.С. Мохненко/О.Б. Наумов/О.О. Чмут, Модель організаційно-економічного механізму логістичної системи підприємства// № 48 (2023): Вісник ХДУ Серія Економічні науки, 2023– С. 19–24.
10. Гуржій Н. Г. Інтеграційна взаємодія маркетингу та логістики як підґрунтя стратегічного управління збутовою діяльністю підприємств на міжнародному ринку. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2017. Вип. 11. С. 28–32

11. Каличева Н. Є., Копачевська Ю. А. Вплив логістики на розвиток підприємств малого бізнесу в сучасних умовах господарювання. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2018. Вип. 20. С. 11–13.
12. Кальченко А. Г. Логістика : підручник. Київ : КНЕУ, 2004. 284 с
13. Крикавський Є. В., Чернописька Н. В. Логістичні системи: Навч. посібник. Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2009. 264 с.
14. О. В. Григоров, Г. О. Аніщенко, В. В. Стрижак Техніка матеріальних потоків логістичних систем : навч. посіб. – Харків : НТУ «ХП», 2018. – 496 с.
15. Ляліна Н. С., Матвієнко-Біляєва Г. Л., Панчук А. С. Впровадження сучасних методів логістики в підприємницькій діяльності. Приазовський економічний вісник. 2020. Вип. 2 (19). С. 118–124.
16. О. Б. Білоцерківський, П. В. Брінь, О. О. Замула, Н. В. Ширяєва. Логістика : навч. посібник– Харків : НТУ "ХП", 2010. – 152 с.
17. Окландер М. А. Логістична система підприємства : монографія. Одеса : Астропринт, 2004. 312 с
18. Вороненко В. І. Обґрунтування напрямів розвитку сонячної енергетики для України // Енергоефективність та відновлювальна енергетика в Україні: проблеми управління / за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. І. М. Сотник. – Суми : ПФ «Видавництво “Університетська книга”», 2019. – С. 72-85. – Режим доступу: <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/80025>
19. Вороненко В.И., Бурлакова И.М.. Эффекты от использования энергетических природных ресурсов в странах Европейского союза и Украине. Економіка та держава. 2018. № 7. С. 61-66. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/70636>
20. Вороненко В.И., Горобченко Д.В. Теоретические модели анализа эколого-экономического развития. Економічний простір: Збірник наукових праць. 2020. № 157. С. 65-68. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/83711>
21. Вороненко В.І., Гриценко П.В., Омеляненко В.А. Визначення індикаторів та рівнів регуляторної ефективності податкових інструментів на національному та світовому рівнях. Проблеми та перспективи забезпечення макроекономічної стабільності : монографія / за ред. С. В. Леонова і М. М. Бричко. Суми : Сумський державний університет, 2022. С. 65-75. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/90488>
22. Вороненко В.І., Кубатко О.В., Ковальов Б.Л., Гриценко П.В., Омеляненко В.А. Динаміка цифрової трансформації соціально-економічних та екологічних систем. Агросвіт. 2022. № 15-16. С. 15-22. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/89229>
23. Гриценко П., Коваленко Є., Вороненко В., Смакоуз А., Степаненко Є. Аналіз дефініції «зміни» як економічної категорії. Механізм регулювання економіки, (1 (91), 92-98. URL: <https://doi.org/10.21272/mer.2021.91.07>

24. Дяченко, А. В., Карінцева, О. І., Тарасенко, С. В., Харченко, М. О., Мазін, Ю. О., Кисильова, К. С. Формування інноваційного інструментарію економічної політики в умовах розвитку світової економічної кризи 2019-2020 рр. в Україні // *Механізм регулювання економіки*. 2021. № 3. С. 21-40. DOI: <https://doi.org/10.21272/mer.2021.93.02>
<https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/85737>
25. Економіка і бізнес : підручник / за ред. Л. Г. Мельника, О. І. Карінцевої. Суми : Університетська книга, 2021. 316 с.
<https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/83721>
26. Економіка розвитку: європейський досвід упровадження досягнень Industries 3.0, 4.0 та 5.0. : навч. посіб. / за ред. Л. Г. Мельника, Ю. М. Завдов'євої. Суми : Університетська книга, 2022. 608 с.
<https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/91525>
27. Економіка та бізнес-інновації: підручник / за ред. д.е.н., проф. Л. Г. Мельника, д.е.н., проф. О. І. Карінцевої. – Суми : Університетська книга, 2023. – 702 с. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/91523>
28. Карінцева, О. І., Харченко, М. О., Пономарьова, Г. С. Підвищення ефективності бізнес-процесів на виробничому підприємстві // *Механізм регулювання економіки*. 2020. № 4. С. 58-69.
<https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/83754>
29. Лукаш, О., Дерев'янку, Ю., Васильєва, Т., & Танащук, М. (2022). Формування конкурентного середовища у освітньому просторі: роль освітніх провайдерів. *Механізм регулювання економіки*, (3-4(97-98)), 31-39. <https://doi.org/10.32782/mer.2022.97-98.08>
<https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/90532>
30. Мельник Л. (2021) Сучасні тренди економічного розвитку: Досвід ЄС та практика України: підручник / за ред. Л. Г. Мельника. Суми: ПФ «Видавництво “Університетська книга”», 2021. 432 с.
<https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/89235>
31. Мельник Л. Г., Маценко О. М., Дериколенко О. М., Кириленко М. В., Стародуб І. А. Економіка підприємств, територій та макроекономічних систем в умовах цифрових трансформацій: від стабільності й лінійного мислення до антикрихкості та нелінійного, інноваційного мислення // *Механізм регулювання економіки*. 2021. № 3. С. 67-78. DOI: <https://doi.org/10.21272/mer.2021.93.06>
<https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/87532>
32. Мельник, Л. (2022). Росія – країна, побудована на порушенні божих заповідей: погляд економіста . *Механізм регулювання економіки*, (3-4(97-98)), 141-150. <https://doi.org/10.32782/mer.2022.97-98.10>
<https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/90536>
33. Мельник, Л., Ковальов, Б. (2020). Проривні технології в економіці і бізнесі (Досвід ЄС та практика України у світлі III, IV, і V промислових революцій. Сумський державний університет, с. 180.
<https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/79621>

34. Ніколаєв С.О., Вороненко В.І., Ковальов Б.Л., Гриценко П.В., Одеволе О.О. Блокчейн як фактор цифрової трансформації економіки України. Вісник Сумського державного університету. Серія «Економіка». 2021. №2. С. 16-23. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/85043>
35. Омеляненко В.А., Литвиненко С.М., Вороненко В.І. Аналіз потенціалу конвергенції біо- та нанотехнологій в космічній галузі (національний та міжнародний аспект). Інновації і трансфер технологій: методи, моделі та механізми управління: колективна монографія / за ред. д.е.н. В.А. Омеляненка. Суми: Інститут стратегій інноваційного розвитку і трансферу знань, 2023. С. 284-296.
36. Сотник І. (2018) Підприємництво, торгівля та біржова діяльність / І. Сотник, Л. Таранюк. – Суми: Університетська книга, 2018. – 572 с. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/80114>
37. Сучасні тренди економічного розвитку. Книга 1: Трансформації економічних систем: досвід ЄС в реалізації Industries 3.0, 4.0, 5.0: навчальний посібник / за ред. Л. Г. Мельника. Суми: Університетська книга, 2022. 608 с. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/91526>
38. Сучасні тренди економічного розвитку. Книга 2: Кращі практики ЄС для сестейнового розвитку : навч. посіб. / за ред. Л. Г. Мельника, Ю. М. Завдов'євої. Суми : Університетська книга, 2022. 608 с. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/91527>
39. Babenko V., Matsenko O., Voronenko V., Nikolaiev S., Kazak D. Economic prospects for cooperation the European Union and Ukraine in the use of blockchain technologies. The Journal of V. N. Karazin Kharkiv National University. Series: International Relations. Economics. Country Studies. Tourism. 2020. № 12. С. 8-17. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/83746>
40. Hrytsenko P., Voronenko V., Kovalenko Ye., Kurman T., Omelianenko V. Assessment of the development of innovation activities in the regions: Case of Ukraine. Problems and Perspectives in Management. 2021. 19(4). P. 77-88. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/85729> (SCOPUS)
41. Hrytsenko, P.V., Kovalenko, Y.V., Voronenko, V.I., Smakouz, A.M., Stepanenko, Y.S. Analysis of the Definition of “Change” as an Economic Category. Mechanism of Economic Regulation. 2021. № 1. С. 92-98. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/84025>
42. Ji, Z., & Sotnyk, I. (2023). Economic analysis of energy efficiency of China's and India's national economies. Mechanism of an Economic Regulation, (1(99)), 11-16. <https://doi.org/10.32782/mer.2023.99.02>
<https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/91221>
43. Jianming Mu, Goncharenko O. S., Chortok Yu. V., Yaremenko A. H. Peculiarities of Formation of the Region's Logistics Infrastructure on the Basis of Eco-Innovations Within the Framework of Stakeholders' Partnership in the Enterprise-Region-State System // Mechanism of Economic Regulation. 2021. № 4. P. 22-29. DOI: <https://doi.org/10.21272/mer.2021.94.03>
<https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/87514>

44. Karintseva O. I., Yevdokymov A. V., Yevdokymova A. V., Kharchenko M. O., Dron V. V. Designing the Information Educational Environment of the Studying Course for the Educational Process Management Using Cloud Services. *Механізм регулювання економіки*. 2020. № 3. С. 87-97. DOI: <https://doi.org/10.21272/mer.2020.89.07>
45. Kovalov, B., Karintseva, O., Kharchenko, M., Khymchenko, Y., & Tarasov, V. (2023). Methods of evaluating digitization and digital transformation of business and economy: the experience of OECD and EU countries. *Економіка розвитку систем*, 5(1), 18-25. <https://doi.org/10.32782/2707-8019/2023-1-3> <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/91585>
46. Kubatko, O. V., Kubatko, O. V., Sachnenko, T. I., Oluwaseun, O. O. Organization of Business Activities with Account to Environmental and Economic Aspects // *Mechanism of Economic Regulation*. 2021. № 2. P. 76-85. DOI: <https://doi.org/10.21272/mer.2021.92.08>
<https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/85180>
47. Kubatko, O., Merritt, R., Duane, S., & Piven, V. (2023). The impact of the COVID-19 pandemic on global food system resilience. *Mechanism of an Economic Regulation*, (1(99)), 144-148. <https://doi.org/10.32782/mer.2023.99.22>
<https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/91371>
48. Lukash, O. A., Derev`yanko, Y. M., Kozlov, D. V., Mukorez, A. I. Regional Economic Development in The Context of the COVID-19 Pandemic and the Economic Crisis // *Mechanism of Economic Regulation*. 2021. № 1. P. 99-107. DOI: <https://doi.org/10.21272/mer.2021.91.08>
<https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/84026>
49. Melnyk, L. Hr., Shaulska, L. V., Mazin, Yu. O., Matsenko, O. I., Piven, V. S., Konoplov, V. V. Modern Trends in the Production of Renewable Energy: the Cost Benefit Approach // *Mechanism of Economic Regulation*. 2021. № 1. P. 5-16. DOI: <https://doi.org/10.21272/mer.2021.91.01>
<https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/83761>
50. Melnyk, L., Karintseva, O., Kubatko, O., Derev`yanko, Y., & Matsenko, O. (2022). Restructuring of socio-economic systems as a component of the formation of the digital economy in Ukraine. *Mechanism of an Economic Regulation*, (1-2(95-96)), 7-13. <https://doi.org/10.32782/mer.2022.95-96.01>
<https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/89627>
51. Melnyk, L., Kovalov, B., Mykahilov, S., Mykhailov, S., Skrypka, Y., & Starodub, I. (2022). Dynamics of reproduction of economic systems in the transition to digital economy – in the light of synergetic theory of development*. *Mechanism of an Economic Regulation*, (3-4(97-98)), 7-14. <https://doi.org/10.32782/mer.2022.97-98.01>
<https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/90520>
52. Melnyk, L., Matsenko, O., Kalinichenko, L., Holub, A., & Sotnyk, I. (2023). Instruments for ensuring the phase transition of economic systems to management based on Industries 3.0, 4.0, 5.0. *Mechanism of an Economic*

Regulation, (1(99), 34-40. <https://doi.org/10.32782/mer.2023.99.06>
<https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/91226>

53. Nesterenko V., Dolhosheieva O., Kirilieva A., Voronenko V., Hrytsenko P. «Green» vector of the economic development of the country. Mechanism of Economic Regulation. 2021. № 3. C. 82-90.
<https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/87533>

54. Nikulina, M., Sotnyk, I., Derykolenko, O., & Starodub, I. (2022). Unemployment in Ukraine's economy: COVID-19, war and digitalization. Mechanism of an Economic Regulation, (1-2(95-96), 25-32.
<https://doi.org/10.32782/mer.2022.95-96.04>
<https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/89630>

55. Omelyanenko V., Pidorychev I., Voronenko V., Andrusiak N., Omelianenko O., Fyliuk H., Matkovskiy P., Kosmidailo I. Information & Analytical Support of Innovation Processes Management Efficiency Estimations at the Regional Level. International Journal of Computer Science and Network Security. 2022. Vol. 22, No. 6. P. 400-407.
<https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/89615>

56. Sotnyk I. M., Nahornyi M. V., Maslii M. Yu., Nikulina M. P., Yehorov Y. V. Problems of Unemployment in Ukraine Under the COVID-19 Pandemic // Mechanism of Economic Regulation. 2021. № 3. P. 88-96. DOI:
<https://doi.org/10.21272/mer.2021.93.08>
<https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/87534>

57. Sotnyk, I. M., Matsenko, O. M., Popov, V. S., Martymianov, A. S. Ensuring the Economic Competitiveness of Small Green Energy Projects // Mechanism of Economic Regulation. 2021. № 1. P. 28-40. DOI:
<https://doi.org/10.21272/mer.2021.91.03>
<https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/84021>

58. Tambovceva, T. T., Melnyk, L. Hr., Dehtyarova, I. B., Nikolaev, S. O. Circular Economy: Tendencies and Development Perspectives // Mechanism of Economic Regulation. 2021. № 2. P. 33-42. DOI:
<https://doi.org/10.21272/mer.2021.92.04>
<https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/85156>

59. Voronenko V., Horobchenko D. Approaches to the Formation of a Theoretical Model for the Analysis of Environmental and Economic Development. Journal of Environmental Management and Tourism. Craiova: ASERS Publishing, 2018. Vol. 9, Issue Number 5(29). P. 1108-1119.
<https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/77227>